

فرمانده کل قوا در مراسم دانش آموزی دانشجویان دانشگاه امام حسین(ع):

دشمنان باید

از هیبت مردان فداکار

بیمناک شوند

صفحه ۲

در نشست مطبوعاتی مشترک با نخست وزیر پاکستان

روحانی: کشوری که در منطقه ناامنی

ایجاد کند، بدون پاسخ نخواهد ماند

* تهران و اسلام آباد بر این نکته اشتراک نظر دارند که مسائل منطقه راه حل سیاسی دارد و مشکلات باید از راه گفتگو بین کشورها حل و فصل شود
* نگرانی خود را نسبت به حادثه ای که برای نفتکش ایرانی در دریای سرخ اتفاق افتاد بیان و سرخ هایی که به دست آوردیم را به نخست وزیر پاکستان ارائه کردیم
* این که کشوری فکر کند می تواند در منطقه ناامنی ایجاد کند و پاسخی دریافت نکند اشتباه محض خواهد بود
* هر گونه حسن نیت و کلام طیب، پاسخش هم پاسخ طیب و شایسته خواهد بود
* تحریم های آمریکا علیه ملت ایران، تروریسم اقتصادی است
* حسن نیت و تلاشی را که نخست وزیر پاکستان برای حل و فصل منطقه دارند، با چهره ای گشاده یاری می کنیم
* عمران خان: نباید هیچگونه درگیری بین ایران و عربستان ایجاد شود چرا که تبعات این موضوع نه فقط این دو کشور، بلکه کل کشورهای منطقه را تحت تأثیر قرار می دهد

صفحه ۲

تمهیدات شهرداری تهران برای برگزاری باشکوه پیاده روی اربعین

* مهندس یزدانی
معاون شهرداری
تهران: پیاده روی
اربعین حسینی
امسال همچون
سنوات گذشته
از میدان امام
حسین تا
حرم حضرت
عبدالعظیم حسنی^(ع) برگزار خواهد شد

صفحه ۲

مدرک فروشی و نمره فروشی
حاصل حذف آموزش زبان
انگلیسی از مدارس است
* ابراهیم سحرخیز معاون اسبق آموزش
و پرورش: این طرح با عدالت آموزش
در تعارض است و به نظر می رسد پشت آن
یک گروه منفعت طلب ایستاده اند
* باید ضمن استخراج ریشه ای مشکلات
آموزش زبان انگلیسی در کشور،
شیوه های تدریس و ارزشیابی آن مورد
بازنگری قرار گیرد
* لایحه قوی برخی آموزشگاه داران با
بعضی از نمایندگان مجلس، پیشنهاد
حذف آموزش زبان انگلیسی از مدارس
را به دنبال داشته است

صفحه ۳

لحظای شهنشاهی
وزیر صمت: هیچکس
حق تعطیلی واحدهای
صنعتی و تولیدی را ندارد

صفحه ۸

اقتصادی
ضرورت های
ساماندهی کلانشهر
تهران

صفحه ۷

نگارهای اقلیمی
واکنش
به رویکرد جدید
گفتگو با دکتر محمد مسجدسلیمانی

صفحه ۶

نگارهای و فرهنگی
در رسای دکتر محمد
جهانی، استاد علم
و اخلاق پزشکی

صفحه ۵

پایان داشت
حد نظارت!
سید مسعود رضوی

صفحه ۲

مخبران ارشد خبری
ایران و پاکستان!
سید مسعود رضوی

صفحه ۲

شرکت پارس فنر

(سهامی خاص)

واحد نمونه چندین سال پیایی استاندارد استانی و واحد نمونه استاندارد کشوری در سال ۱۳۹۸

اولین طراح و تولید کننده فنرهای پارابولیک در ایران

دارنده گواهینامه استاندارد ملی شماره ۳۳۸۹

دارنده گواهینامه IATF 16949 / ISO 9001 - ISO 17025

دارای آزمایشگاه مرجع فنر و همکار اداره استاندارد

دفتر مرکزی: تهران، بزرگراه شیخ فضل ا. نوری، بعد از پل ستارخان، صندوق پستی ۶۳۴-۱۴۴۵۵
نوسیده به پل آزمایش، خیابان شهید شوریده، پلاک ۸ کد پستی ۱۴۴۴۹۳۵۴۱۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۲۵۵۰۷۰، ۰۲۱-۸۸۲۵۵۶۴۹
Website: www.parsfanar.com
Email: info@parsfanar.com

انالله و انا الیه راجعون
بانه و تاسف فراوان، درگذشت بانشگاه مدیری، مدبر و مشهور
جناب آقای مهندس ابوالحسن الطائی عضو هیئت مدیره شرکت پارس فنر
یکی از بزرگترین، مدیران سابق اداره بر سر فرجای وزارت صنایع و معادن است
شرکت ارج را بر بزرگان، دوستان، آشنایان و خانواده عزیزان مردم تسلیت گفته، اطلاع
می رسد که مراسم ختم آن مرحوم، روز شنبه ۱۸/۷/۱۳۹۸ در ساعت ۱۴:۰۰ تا ۱۵:۰۰ در تهران،
مسجد جامع شریک نرب (واقع در میدان صنعت، خیابان شهید بهشتی، برکت خاور) برگزار
شود. نمازین آن موجب ثوابی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان می باشد.
شرکت سپید کادری پارس فنر و شرکت پارس فنر

دعوت از و کلا برای شرکت در هیات عمومی
همکاران گرامی - و کلا محترم
عضو کانون و کلا دادگستری مرکز
هیات مدیره کانون و کلا دادگستری مرکز در
راستای ایفای وظایف و مسئولیت های خود و به
منظور شفاف سازی امور مربوط به و کلا و پاسخگویی به مطالبات و کلا
از همکاران عزیز درخواست می نماید تا در جلسه هیات عمومی کانون
و کلا دادگستری مرکز حضور به هم رسانند.
زمان: ساعت ۱۶:۳۰ الی ۱۸:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۹
مکان: سالن جلالی نائینی کانون و کلا دادگستری مرکز
موضوع: گزارش عملکرد شش ماهه اول سال ۱۳۹۸ هیات مدیره
دکتر عیسی امینی
رئیس هیات مدیره کانون و کلا دادگستری مرکز

جناب آقای مهندس احمد جلیلی تنها
ریاست محترم هیئت مدیره شرکت پارس فنر
انتخاب شایسته واحد تولیدی شما به عنوان واحد
نمونه استاندارد ملی در سال ۱۳۹۸ را صمیمانه
تبریک عرض نموده و توفیقات روزافزون برای
شما و کلیه همکارانتان در آن مجموعه تولیدی و
صنعتی را از خداوند منان خواستاریم.
هیئت مدیره شرکت فنر کاوه ایرانیان
(سهامی خاص)

جناب آقای مهندس احمد جلیلی تنها
ریاست محترم هیئت مدیره شرکت پارس فنر
موفقیت شرکت پارس فنر در کسب افتخار عنوان
واحد نمونه ملی را به جناب عالی و همکاران
محترم صمیمانه تبریک عرض می نمایم و از
خداوند متعال توفیق روزافزون و درخشش بیش
از پیش شما را در صنعت کشور آرزو مندیم.
هیئت مدیره کارکنان شرکت فنر سازی خاور
(سهامی عام)

انالله و انا الیه راجعون
برادر گرانقدر جناب آقای مهندس ابوالقاسم خوشرو
در گذشت تأسّف انگیز بانوی مؤمنه و پرهیزکار مادر مکرّمه تان را به جنابعالی و خاندان ارجمند
خوشرو به ویژه جناب آقای دکتر علی خوشرو صمیمانه تسلیت می گویم و از خداوند بزرگ برای
آن فقیده سعیده غفران و رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان معزا صبر و اجر مسألت داریم.
سید حسین مرعشی، سید علی خاتمی، سید محمد علی ابطی، هادی خانیکی، محسن حاجی میرزایی،
کاظم چهره گشا، رضا و سه، سید ابوالفضل رضوی، محمد امید، حسین سیمایی صراف، سعید شیر کوند،
مهدی علیخانی، کاظم پالیز دار، امیر جمشید جوزی، احسان باکری، ابوالقاسم قاسم زاده، جلال رفیع،
علیرضا خانی، حسین واله، احمد دانیالی، سید مجید روئین تن، علیرضا تاشی، سعید پور عزیزی،
قهرمان سلیمانی، عبدالرّسول وصال، حسین تاجیک، مصطفی حسن زاده، محمود نادری و سید محمود دعایی
همچنین به همین مناسبت مراسم ترحیم آن مرحومه روز سه شنبه ۱۸/۷/۱۳۹۸ از ساعت ۱۴
الی ۱۵:۳۰ در مسجد نور واقع در تهران میدان فاطمی به بزرگاری می گردد.

فرخوان مناقصه عمومی (ارزبایی ساده)
شماره ثبت در پایگاه ملی مناقصات: ۳/۲۱۴/۱۰۱
شماره مجوز: ۱۳۹۸/۴۳۶۵
شرکت بهره برداری نفت و گاز مسجدسلیمان در نظر دارد خدمات ذیل الذکر را طبق شرایط کلی آگهی حاضر
و مشخصات مندرج در اسناد و مدارک مناقصه از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای به مناقصه گران
واجد شرایط واگذار نماید:
شماره مناقصه: ۹۸/۰۰۳۳
موضوع مناقصه: انجام خدمات نیروهای ارکان ثالث اداره تدارکات و امور کالا
محل اجرای کار: مسجدسلیمان
مدت زمان اجرای کار: یک سال
نوع گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری (ارزبایی ساده): گواهی صلاحیت انجام کار از اداره کار و امور اجتماعی و
گواهی نامه با معرفی نامه تأییدیه صلاحیت ایمنی پیمانکاران (معتبر)
مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه: ۶۴۹/۱۱۹/۸۵۰/۶۱۶ ریال
بر آورد کارفرما: ۶۴۹/۱۱۹/۸۵۰/۶۱۶ ریال
شرح مختصر پروژه: انجام خدمات نیروهای ارکان ثالث اداره تدارکات و امور کالا

از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را
به صورت کتبی به یکی از آدرس های ذیل الذکر اعلام و همزمان نسبت به دریافت فرم های ارزبایی کتبی اقدام نمایند.
فرم های ارزبایی کتبی می بایستی ظرف مدت ۱۴ روز تکمیل و به آدرس های ذیل در مقابل رسید تحویل گردند که
پس از بررسی های لازم اسناد مناقصه به متقاضیان واجد شرایط تحویل داده خواهد شد.
زمان گشایش پیشنهادها روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۷ می باشد.
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: مسجدسلیمان، شرکت بهره برداری نفت و گاز، امور حقوقی و قرار دادها،
اتاق ۱۲ همزمان ارائه گواهی صلاحیت/ارتبندی خدمات مورد نظر به منظور تطبیق با تصویر آن الزامی و ارائه
معرفی نامه و کار تملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت هادر همهمر محل لازم و ضروری می باشد.
ضمناً کلیه شرکت های متقاضی ملزم به ارائه صورت های مالی حسابرسی شده مربوط به سال قبل می باشند.
تذکر ۱: حسب مورد ارائه یک نسخه از اساسنامه، شرکت نامه و آگهی تأسیس و آخرین تغییرات ثبتی الزامی است.
تذکر ۲: مناقصه گو ضمن اعلام آمادگی تأییدیه نمایند هیچ یک از اعضای هیات مدیره و سهامداران شرکت/پیمانکاری
شاغل دولتی نبوده و مشمول قانون منع مداخله در معاملات دولتی مصوب دیماه ۱۳۳۷ نمی باشند. ارائه گواهی
صلاحیت ایمنی پیمانکار برنده مناقصه برای انعقاد قرار داد الزامی می باشد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۸/۰۷/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۸/۰۷/۲۳

پرسابقه ترین و پرمخاطب ترین مجله کشور همسفر مسافران خلوط هواپیما و ریل

اطلاعات

محتوای نهج البلاغه

در نهج‌البلّاحه، امیرالمؤمنین^ع درباره موضوعات گوناگون سخن می‌گوید: توحید و به صورت کلی مسائل الهیات، زیربنای حقوق و اقتصاد اسلامی، جنگ و میدان‌های خونی، زن و زهد و تقوا و اعراض از دنیا و نپرسیدن آن؛ تهدید می‌کند، بشارت می‌دهد، مسائل سیاسی و اجتماعی مربوط به سیاست را مطرح می‌کند، اخلاقیات می‌گوید، روز رستاخیز را مجسم می‌کند، کيفر و پاداش در سِرای جلودانی را

گوشزد می‌نماید، پیشگویی‌ها دارد، موجودیت انسان را در این جهان و زندگی تعریف می‌کند، چهره‌های گوناگون انسان را در جهان هستی نمایان می‌سازد و با این حال، همه این گفتارهای گوناگون، با یک سبک و از یک دل برآمده است که: دل تنها یک روز دارد و آن هم رو به سوی بارگاه الهی است.

شخصیت امیرالمؤمنین^ع، چنان رنگ الهی به خود گرفته بود که برای او میدان جنگ با محراب عبادت، و اندیشه در الهیات تفاوتی نداشت… در هر یک از موضوعاتی که سخن می‌گوید، گویی تمام زندگی او در همان موضوع سِری شده است!

مرحوم استاد جعفری در ادامه می‌گویند: در امتداد مطالعات خود در دوران تحصیل در حوزه و پس از آن در مسیر کارهای علمی، می‌بردم به نهج‌البلاغه به روابط چهارگانه انسان پرداخته است و با حالات و اشرفی که امیرالمؤمنین^ع داشته‌اند، از موضوعات چهارگانه ارتباط انسان با خویشتن، ارتباط انسان با خلد، ارتباط انسان با هستی و ارتباط انسان با همنوع سخن گفته است.

در آن هنگام که تفسیر مثنوی را شروع کردم، عده‌ای می‌گفتند: «چرا به جای مثنوی تفسیر نهج‌البلاغه را شروع نکرده‌اید؟» گفتف: این نوع تحلیل و تفسیر در مورد مثنوی، شاید می‌سابقه باشد و وقتی تمام نهج‌البلّاحه را شروع خواهیم کرد، در حقیقت طرح مثنوی که دارای معارف بسیار فراوانی از اسلام است، می‌تواند برای ما راهگشا و مقدمه‌ای جهت شناخت نهج‌البلاغه باشد.
کوشش، تلاش و نیايش ما با خدا بسیار بیشتر است که: خدایا! ما اشتباه نکنیم که این ولی اعظم توست، به ما محبت فرما که به این کار همت پیدا کنیم تا از خود سرمنده نشویم و بتوانیم به توضیح نهج‌البلاغه بپردازیم.
در مورد مثنوی، کلمات نهج‌البلاغه باید خودش تنزل بکند تا روحیه امیرالمؤمنین^ع باشد، چه رسد که ما باییم آن را تفسیر کنیم؟ چه کنیم؟ همین مقدار از خدا خواستم که بتوانیم انجام دهیم و امیادواریم که در این راه، خداوند توفیق بدهد و روح برای مردم آن دوران و نه تنها برای جوامع ماقصد آن حضرت کام بر نداشته و شرح نداده

و تفسیر نکنیم…»

فرصتی که از دست رفت!

در پایان این بخش از مطالب علامه جعفری، به سختی درده‌مانده از ایشان در مجلدات پایانی ترجمه و تفسیر نهج‌البلاغه که

شرح و تفسیر نهج‌البلاغه

از اعماق جان و دل ایشان برآمده است، دل می‌سپاریم و همنوا می‌شویم؛ امیرالمؤمنین^ع، در

بشماره ۱۲۱ و ۱۲۲ و ۱۲۳ و ۱۲۴ و ۱۲۵ و ۱۲۶ و ۱۲۷ و ۱۲۸ و ۱۲۹ و ۱۳۰ و ۱۳۱ و ۱۳۲ و ۱۳۳ و ۱۳۴ و ۱۳۵ و ۱۳۶ و ۱۳۷ و ۱۳۸ و ۱۳۹ و ۱۴۰ و ۱۴۱ و ۱۴۲ و ۱۴۳ و ۱۴۴ و ۱۴۵ و ۱۴۶ و ۱۴۷ و ۱۴۸ و ۱۴۹ و ۱۵۰ و ۱۵۱ و ۱۵۲ و ۱۵۳ و ۱۵۴ و ۱۵۵ و ۱۵۶ و ۱۵۷ و ۱۵۸ و ۱۵۹ و ۱۶۰ و ۱۶۱ و ۱۶۲ و ۱۶۳ و ۱۶۴ و ۱۶۵ و ۱۶۶ و ۱۶۷ و ۱۶۸ و ۱۶۹ و ۱۷۰ و ۱۷۱ و ۱۷۲ و ۱۷۳ و ۱۷۴ و ۱۷۵ و ۱۷۶ و ۱۷۷ و ۱۷۸ و ۱۷۹ و ۱۸۰ و ۱۸۱ و ۱۸۲ و ۱۸۳ و ۱۸۴ و ۱۸۵ و ۱۸۶ و ۱۸۷ و ۱۸۸ و ۱۸۹ و ۱۹۰ و ۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ و ۱۹۶ و ۱۹۷ و ۱۹۸ و ۱۹۹ و ۲۰۰ و ۲۰۱ و ۲۰۲ و ۲۰۳ و ۲۰۴ و ۲۰۵ و ۲۰۶ و ۲۰۷ و ۲۰۸ و ۲۰۹ و ۲۱۰ و ۲۱۱ و ۲۱۲ و ۲۱۳ و ۲۱۴ و ۲۱۵ و ۲۱۶ و ۲۱۷ و ۲۱۸ و ۲۱۹ و ۲۲۰ و ۲۲۱ و ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۴ و ۲۲۵ و ۲۲۶ و ۲۲۷ و ۲۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰ و ۲۳۱ و ۲۳۲ و ۲۳۳ و ۲۳۴ و ۲۳۵ و ۲۳۶ و ۲۳۷ و ۲۳۸ و ۲۳۹ و ۲۴۰ و ۲۴۱ و ۲۴۲ و ۲۴۳ و ۲۴۴ و ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ و ۲۴۹ و ۲۵۰ و ۲۵۱ و ۲۵۲ و ۲۵۳ و ۲۵۴ و ۲۵۵ و ۲۵۶ و ۲۵۷ و ۲۵۸ و ۲۵۹ و ۲۶۰ و ۲۶۱ و ۲۶۲ و ۲۶۳ و ۲۶۴ و ۲۶۵ و ۲۶۶ و ۲۶۷ و ۲۶۸ و ۲۶۹ و ۲۷۰ و ۲۷۱ و ۲۷۲ و ۲۷۳ و ۲۷۴ و ۲۷۵ و ۲۷۶ و ۲۷۷ و ۲۷۸ و ۲۷۹ و ۲۸۰ و ۲۸۱ و ۲۸۲ و ۲۸۳ و ۲۸۴ و ۲۸۵ و ۲۸۶ و ۲۸۷ و ۲۸۸ و ۲۸۹ و ۲۹۰ و ۲۹۱ و ۲۹۲ و ۲۹۳ و ۲۹۴ و ۲۹۵ و ۲۹۶ و ۲۹۷ و ۲۹۸ و ۲۹۹ و ۳۰۰ و ۳۰۱ و ۳۰۲ و ۳۰۳ و ۳۰۴ و ۳۰۵ و ۳۰۶ و ۳۰۷ و ۳۰۸ و ۳۰۹ و ۳۱۰ و ۳۱۱ و ۳۱۲ و ۳۱۳ و ۳۱۴ و ۳۱۵ و ۳۱۶ و ۳۱۷ و ۳۱۸ و ۳۱۹ و ۳۲۰ و ۳۲۱ و ۳۲۲ و ۳۲۳ و ۳۲۴ و ۳۲۵ و ۳۲۶ و ۳۲۷ و ۳۲۸ و ۳۲۹ و ۳۳۰ و ۳۳۱ و ۳۳۲ و ۳۳۳ و ۳۳۴ و ۳۳۵ و ۳۳۶ و ۳۳۷ و ۳۳۸ و ۳۳۹ و ۳۴۰ و ۳۴۱ و ۳۴۲ و ۳۴۳ و ۳۴۴ و ۳۴۵ و ۳۴۶ و ۳۴۷ و ۳۴۸ و ۳۴۹ و ۳۵۰ و ۳۵۱ و ۳۵۲ و ۳۵۳ و ۳۵۴ و ۳۵۵ و ۳۵۶ و ۳۵۷ و ۳۵۸ و ۳۵۹ و ۳۶۰ و ۳۶۱ و ۳۶۲ و ۳۶۳ و ۳۶۴ و ۳۶۵ و ۳۶۶ و ۳۶۷ و ۳۶۸ و ۳۶۹ و ۳۷۰ و ۳۷۱ و ۳۷۲ و ۳۷۳ و ۳۷۴ و ۳۷۵ و ۳۷۶ و ۳۷۷ و ۳۷۸ و ۳۷۹ و ۳۸۰ و ۳۸۱ و ۳۸۲ و ۳۸۳ و ۳۸۴ و ۳۸۵ و ۳۸۶ و ۳۸۷ و ۳۸۸ و ۳۸۹ و ۳۹۰ و ۳۹۱ و ۳۹۲ و ۳۹۳ و ۳۹۴ و ۳۹۵ و ۳۹۶ و ۳۹۷ و ۳۹۸ و ۳۹۹ و ۴۰۰ و ۴۰۱ و ۴۰۲ و ۴۰۳ و ۴۰۴ و ۴۰۵ و ۴۰۶ و ۴۰۷ و ۴۰۸ و ۴۰۹ و ۴۱۰ و ۴۱۱ و ۴۱۲ و ۴۱۳ و ۴۱۴ و ۴۱۵ و ۴۱۶ و ۴۱۷ و ۴۱۸ و ۴۱۹ و ۴۲۰ و ۴۲۱ و ۴۲۲ و ۴۲۳ و ۴۲۴ و ۴۲۵ و ۴۲۶ و ۴۲۷ و ۴۲۸ و ۴۲۹ و ۴۳۰ و ۴۳۱ و ۴۳۲ و ۴۳۳ و ۴۳۴ و ۴۳۵ و ۴۳۶ و ۴۳۷ و ۴۳۸ و ۴۳۹ و ۴۴۰ و ۴۴۱ و ۴۴۲ و ۴۴۳ و ۴۴۴ و ۴۴۵ و ۴۴۶ و ۴۴۷ و ۴۴۸ و ۴۴۹ و ۴۵۰ و ۴۵۱ و ۴۵۲ و ۴۵۳ و ۴۵۴ و ۴۵۵ و ۴۵۶ و ۴۵۷ و ۴۵۸ و ۴۵۹ و ۴۶۰ و ۴۶۱ و ۴۶۲ و ۴۶۳ و ۴۶۴ و ۴۶۵ و ۴۶۶ و ۴۶۷ و ۴۶۸ و ۴۶۹ و ۴۷۰ و ۴۷۱ و ۴۷۲ و ۴۷۳ و ۴۷۴ و ۴۷۵ و ۴۷۶ و ۴۷۷ و ۴۷۸ و ۴۷۹ و ۴۸۰ و ۴۸۱ و ۴۸۲ و ۴۸۳ و ۴۸۴ و ۴۸۵ و ۴۸۶ و ۴۸۷ و ۴۸۸ و ۴۸۹ و ۴۹۰ و ۴۹۱ و ۴۹۲ و ۴۹۳ و ۴۹۴ و ۴۹۵ و ۴۹۶ و ۴۹۷ و ۴۹۸ و ۴۹۹ و ۵۰۰ و ۵۰۱ و ۵۰۲ و ۵۰۳ و ۵۰۴ و ۵۰۵ و ۵۰۶ و ۵۰۷ و ۵۰۸ و ۵۰۹ و ۵۱۰ و ۵۱۱ و ۵۱۲ و ۵۱۳ و ۵۱۴ و ۵۱۵ و ۵۱۶ و ۵۱۷ و ۵۱۸ و ۵۱۹ و ۵۲۰ و ۵۲۱ و ۵۲۲ و ۵۲۳ و ۵۲۴ و ۵۲۵ و ۵۲۶ و ۵۲۷ و ۵۲۸ و ۵۲۹ و ۵۳۰ و ۵۳۱ و ۵۳۲ و ۵۳۳ و ۵۳۴ و ۵۳۵ و ۵۳۶ و ۵۳۷ و ۵۳۸ و ۵۳۹ و ۵۴۰ و ۵۴۱ و ۵۴۲ و ۵۴۳ و ۵۴۴ و ۵۴۵ و ۵۴۶ و ۵۴۷ و ۵۴۸ و ۵۴۹ و ۵۵۰ و ۵۵۱ و ۵۵۲ و ۵۵۳ و ۵۵۴ و ۵۵۵ و ۵۵۶ و ۵۵۷ و ۵۵۸ و ۵۵۹ و ۵۶۰ و ۵۶۱ و ۵۶۲ و ۵۶۳ و ۵۶۴ و ۵۶۵ و ۵۶۶ و ۵۶۷ و ۵۶۸ و ۵۶۹ و ۵۷۰ و ۵۷۱ و ۵۷۲ و ۵۷۳ و ۵۷۴ و ۵۷۵ و ۵۷۶ و ۵۷۷ و ۵۷۸ و ۵۷۹ و ۵۸۰ و ۵۸۱ و ۵۸۲ و ۵۸۳ و ۵۸۴ و ۵۸۵ و ۵۸۶ و ۵۸۷ و ۵۸۸ و ۵۸۹ و ۵۹۰ و ۵۹۱ و ۵۹۲ و ۵۹۳ و ۵۹۴ و ۵۹۵ و ۵۹۶ و ۵۹۷ و ۵۹۸ و ۵۹۹ و ۶۰۰ و ۶۰۱ و ۶۰۲ و ۶۰۳ و ۶۰۴ و ۶۰۵ و ۶۰۶ و ۶۰۷ و ۶۰۸ و ۶۰۹ و ۶۱۰ و ۶۱۱ و ۶۱۲ و ۶۱۳ و ۶۱۴ و ۶۱۵ و ۶۱۶ و ۶۱۷ و ۶۱۸ و ۶۱۹ و ۶۲۰ و ۶۲۱ و ۶۲۲ و ۶۲۳ و ۶۲۴ و ۶۲۵ و ۶۲۶ و ۶۲۷ و ۶۲۸ و ۶۲۹ و ۶۳۰ و ۶۳۱ و ۶۳۲ و ۶۳۳ و ۶۳۴ و ۶۳۵ و ۶۳۶ و ۶۳۷ و ۶۳۸ و ۶۳۹ و ۶۴۰ و ۶۴۱ و ۶۴۲ و ۶۴۳ و ۶۴۴ و ۶۴۵ و ۶۴۶ و ۶۴۷ و ۶۴۸ و ۶۴۹ و ۶۵۰ و ۶۵۱ و ۶۵۲ و ۶۵۳ و ۶۵۴ و ۶۵۵ و ۶۵۶ و ۶۵۷ و ۶۵۸ و ۶۵۹ و ۶۶۰ و ۶۶۱ و ۶۶۲ و ۶۶۳ و ۶۶۴ و ۶۶۵ و ۶۶۶ و ۶۶۷ و ۶۶۸ و ۶۶۹ و ۶۷۰ و ۶۷۱ و ۶۷۲ و ۶۷۳ و ۶۷۴ و ۶۷۵ و ۶۷۶ و ۶۷۷ و ۶۷۸ و ۶۷۹ و ۶۸۰ و ۶۸۱ و ۶۸۲ و ۶۸۳ و ۶۸۴ و ۶۸۵ و ۶۸۶ و ۶۸۷ و ۶۸۸ و ۶۸۹ و ۶۹۰ و ۶۹۱ و ۶۹۲ و ۶۹۳ و ۶۹۴ و ۶۹۵ و ۶۹۶ و ۶۹۷ و ۶۹۸ و ۶۹۹ و ۷۰۰ و ۷۰۱ و ۷۰۲ و ۷۰۳ و ۷۰۴ و ۷۰۵ و ۷۰۶ و ۷۰۷ و ۷۰۸ و ۷۰۹ و ۷۱۰ و ۷۱۱ و ۷۱۲ و ۷۱۳ و ۷۱۴ و ۷۱۵ و ۷۱۶ و ۷۱۷ و ۷۱۸ و ۷۱۹ و ۷۲۰ و ۷۲۱ و ۷۲۲ و ۷۲۳ و ۷۲۴ و ۷۲۵ و ۷۲۶ و ۷۲۷ و ۷۲۸ و ۷۲۹ و ۷۳۰ و ۷۳۱ و ۷۳۲ و ۷۳۳ و ۷۳۴ و ۷۳۵ و ۷۳۶ و ۷۳۷ و ۷۳۸ و ۷۳۹ و ۷۴۰ و ۷۴۱ و ۷۴۲ و ۷۴۳ و ۷۴۴ و ۷۴۵ و ۷۴۶ و ۷۴۷ و ۷۴۸ و ۷۴۹ و ۷۵۰ و ۷۵۱ و ۷۵۲ و ۷۵۳ و ۷۵۴ و ۷۵۵ و ۷۵۶ و ۷۵۷ و ۷۵۸ و ۷۵۹ و ۷۶۰ و ۷۶۱ و ۷۶۲ و ۷۶۳ و ۷۶۴ و ۷۶۵ و ۷۶۶ و ۷۶۷ و ۷۶۸ و ۷۶۹ و ۷۷۰ و ۷۷۱ و ۷۷۲ و ۷۷۳ و ۷۷۴ و ۷۷۵ و ۷۷۶ و ۷۷۷ و ۷۷۸ و ۷۷۹ و ۷۸۰ و ۷۸۱ و ۷۸۲ و ۷۸۳ و ۷۸۴ و ۷۸۵ و ۷۸۶ و ۷۸۷ و ۷۸۸ و ۷۸۹ و ۷۹۰ و ۷۹۱ و ۷۹۲ و ۷۹۳ و ۷۹۴ و ۷۹۵ و ۷۹۶ و ۷۹۷ و ۷۹۸ و ۷۹۹ و ۸۰۰ و ۸۰۱ و ۸۰۲ و ۸۰۳ و ۸۰۴ و ۸۰۵ و ۸۰۶ و ۸۰۷ و ۸۰۸ و ۸۰۹ و ۸۱۰ و ۸۱۱ و ۸۱۲ و ۸۱۳ و ۸۱۴ و ۸۱۵ و ۸۱۶ و ۸۱۷ و ۸۱۸ و ۸۱۹ و ۸۲۰ و ۸۲۱ و ۸۲۲ و ۸۲۳ و ۸۲۴ و ۸۲۵ و ۸۲۶ و ۸۲۷ و ۸۲۸ و ۸۲۹ و ۸۳۰ و ۸۳۱ و ۸۳۲ و ۸۳۳ و ۸۳۴ و ۸۳۵ و ۸۳۶ و ۸۳۷ و ۸۳۸ و ۸۳۹ و ۸۴۰ و ۸۴۱ و ۸۴۲ و ۸۴۳ و ۸۴۴ و ۸۴۵ و ۸۴۶ و ۸۴۷ و ۸۴۸ و ۸۴۹ و ۸۵۰ و ۸۵۱ و ۸۵۲ و ۸۵۳ و ۸۵۴ و ۸۵۵ و ۸۵۶ و ۸۵۷ و ۸۵۸ و ۸۵۹ و ۸۶۰ و ۸۶۱ و ۸۶۲ و ۸۶۳ و ۸۶۴ و ۸۶۵ و ۸۶۶ و ۸۶۷ و ۸۶۸ و ۸۶۹ و ۸۷۰ و ۸۷۱ و ۸۷۲ و ۸۷۳ و ۸۷۴ و ۸۷۵ و ۸۷۶ و ۸۷۷ و ۸۷۸ و ۸۷۹ و ۸۸۰ و ۸۸۱ و ۸۸۲ و ۸۸۳ و ۸۸۴ و ۸۸۵ و ۸۸۶ و ۸۸۷ و ۸۸۸ و ۸۸۹ و ۸۹۰ و ۸۹۱ و ۸۹۲ و ۸۹۳ و ۸۹۴ و ۸۹۵ و ۸۹۶ و ۸۹۷ و ۸۹۸ و ۸۹۹ و ۹۰۰ و ۹۰۱ و ۹۰۲ و ۹۰۳ و ۹۰۴ و ۹۰۵ و ۹۰۶ و ۹۰۷ و ۹۰۸ و ۹۰۹ و ۹۱۰ و ۹۱۱ و ۹۱۲ و ۹۱۳ و ۹۱۴ و ۹۱۵ و ۹۱۶ و ۹۱۷ و ۹۱۸ و ۹۱۹ و ۹۲۰ و ۹۲۱ و ۹۲۲ و ۹۲۳ و ۹۲۴ و ۹۲۵ و ۹۲۶ و ۹۲۷ و ۹۲۸ و ۹۲۹ و ۹۳۰ و ۹۳۱ و ۹۳۲ و ۹۳۳ و ۹۳۴ و ۹۳۵ و ۹۳۶ و ۹۳۷ و ۹۳۸ و ۹۳۹ و ۹۴۰ و ۹۴۱ و ۹۴۲ و ۹۴۳ و ۹۴۴ و ۹۴۵ و ۹۴۶ و ۹۴۷ و ۹۴۸ و ۹۴۹ و ۹۵۰ و ۹۵۱ و ۹۵۲ و ۹۵۳ و ۹۵۴ و ۹۵۵ و ۹۵۶ و ۹۵۷ و ۹۵۸ و ۹۵۹ و ۹۶۰ و ۹۶۱ و ۹۶۲ و ۹۶۳ و ۹۶۴ و ۹۶۵ و ۹۶۶ و ۹۶۷ و ۹۶۸ و ۹۶۹ و ۹۷۰ و ۹۷۱ و ۹۷۲ و ۹۷۳ و ۹۷۴ و ۹۷۵ و ۹۷۶ و ۹۷۷ و ۹۷۸ و ۹۷۹ و ۹۸۰ و ۹۸۱ و ۹۸۲ و ۹۸۳ و ۹۸۴ و ۹۸۵ و ۹۸۶ و ۹۸۷ و ۹۸۸ و ۹۸۹ و ۹۹۰ و ۹۹۱ و ۹۹۲ و ۹۹۳ و ۹۹۴ و ۹۹۵ و ۹۹۶ و ۹۹۷ و ۹۹۸ و ۹۹۹ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۱ و ۱۰۰۲ و ۱۰۰۳ و ۱۰۰۴ و ۱۰۰۵ و ۱۰۰۶ و ۱۰۰۷ و ۱۰۰۸ و ۱۰۰۹ و ۱۰۱۰ و ۱۰۱۱ و ۱۰۱۲ و ۱۰۱۳ و ۱۰۱۴ و ۱۰۱۵ و ۱۰۱۶ و ۱۰۱۷ و ۱۰۱۸ و ۱۰۱۹ و ۱۰۲۰ و ۱۰۲۱ و ۱۰۲۲ و ۱۰۲۳ و ۱۰۲۴ و ۱۰۲۵ و ۱۰۲۶ و ۱۰۲۷ و ۱۰۲۸ و ۱۰۲۹ و ۱۰۳۰ و ۱۰۳۱ و ۱۰۳۲ و ۱۰۳۳ و ۱۰۳۴ و ۱۰۳۵ و ۱۰۳۶ و ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸ و ۱۰۳۹ و ۱۰۴۰ و ۱۰۴۱ و ۱۰۴۲ و ۱۰۴۳ و ۱۰۴۴ و ۱۰۴۵ و ۱۰۴۶ و ۱۰۴۷ و ۱۰۴۸ و ۱۰۴۹ و ۱۰۵۰ و ۱۰۵۱ و ۱۰۵۲ و ۱۰۵۳ و ۱۰۵۴ و ۱۰۵۵ و ۱۰۵۶ و ۱۰۵۷ و ۱۰۵۸ و ۱۰۵۹ و ۱۰۶۰ و ۱۰۶۱ و ۱۰۶۲ و ۱۰۶۳ و ۱۰۶۴ و ۱۰۶۵ و ۱۰۶۶ و ۱۰۶۷ و ۱۰۶۸ و ۱۰۶۹ و ۱۰۷۰ و ۱۰۷۱ و ۱۰۷۲ و ۱۰۷۳ و ۱۰۷۴ و ۱۰۷۵ و ۱۰۷۶ و ۱۰۷۷ و ۱۰۷۸ و ۱۰۷۹ و ۱۰۸۰ و ۱۰۸۱ و ۱۰۸۲ و ۱۰۸۳ و ۱۰۸۴ و ۱۰۸۵ و ۱۰۸۶ و ۱۰۸۷ و ۱۰۸۸ و ۱۰۸۹ و ۱۰۹۰ و ۱۰۹۱ و ۱۰۹۲ و ۱۰۹۳ و ۱۰۹۴ و ۱۰۹۵ و ۱۰۹۶ و ۱۰۹۷ و ۱۰۹۸ و ۱۰۹۹ و ۱۱۰۰ و ۱۱۰۱ و ۱۱۰۲ و ۱۱۰۳ و ۱۱۰۴ و ۱۱۰۵ و ۱۱۰۶ و ۱۱۰۷ و ۱۱۰۸ و ۱۱۰۹ و ۱۱۱۰ و ۱۱۱۱ و ۱۱۱۲ و ۱۱۱۳ و ۱۱۱۴ و ۱۱۱۵ و ۱۱۱۶ و ۱۱۱۷ و ۱۱۱۸ و ۱۱۱۹ و ۱۱۲۰ و ۱۱۲۱ و ۱۱۲۲ و ۱۱۲۳ و ۱۱۲۴ و ۱۱۲۵ و ۱۱۲۶ و ۱۱۲۷ و ۱۱۲۸ و ۱۱۲۹ و ۱۱۳۰ و ۱۱۳۱ و ۱۱۳۲ و ۱۱۳۳ و ۱۱۳۴ و ۱۱۳۵ و ۱۱۳۶ و ۱۱۳۷ و ۱۱۳۸ و ۱۱۳۹ و ۱۱۴۰ و ۱۱۴۱ و ۱۱۴۲ و ۱۱۴۳ و ۱۱۴۴ و ۱۱۴۵ و ۱۱۴۶ و ۱۱۴۷ و ۱۱۴۸ و ۱۱۴۹ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۱ و ۱۱۵۲ و ۱۱۵۳ و ۱۱۵۴ و ۱۱۵۵ و ۱۱۵۶ و ۱۱۵۷ و ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ و ۱۱۶۰ و ۱۱۶۱ و ۱۱۶۲ و ۱۱۶۳ و ۱۱۶۴ و ۱۱۶۵ و ۱۱۶۶ و ۱۱۶۷ و ۱۱۶۸ و ۱۱۶۹ و ۱۱۷۰ و ۱۱۷۱ و ۱۱۷۲ و ۱۱۷۳ و ۱۱۷۴ و ۱۱۷۵ و ۱۱۷۶ و ۱۱۷۷ و ۱۱۷۸ و ۱۱۷۹ و ۱۱۸۰ و ۱۱۸۱ و ۱۱۸۲ و ۱۱۸۳ و ۱۱۸۴ و ۱۱۸۵ و ۱۱۸۶ و ۱۱۸۷ و ۱۱۸۸ و ۱۱۸۹ و ۱۱۹۰ و ۱۱۹۱ و ۱۱۹۲ و ۱۱۹۳ و ۱۱۹۴ و ۱۱۹۵ و ۱۱۹۶ و ۱۱۹۷ و ۱۱۹۸ و ۱۱۹۹ و ۱۲۰۰ و ۱۲۰۱ و ۱۲۰۲ و ۱۲۰۳ و ۱۲۰۴ و ۱۲۰۵ و ۱۲۰۶ و ۱۲۰۷ و ۱۲۰۸ و ۱۲۰۹ و ۱۲۱۰ و ۱۲۱۱ و ۱۲۱۲ و ۱۲۱۳ و ۱۲۱۴ و ۱۲۱۵ و ۱۲۱۶ و ۱۲۱۷ و ۱۲۱۸ و ۱۲۱۹ و ۱۲۲۰ و ۱۲۲۱ و ۱۲۲۲ و ۱۲۲۳ و ۱۲۲۴ و ۱۲۲۵ و ۱۲۲۶ و ۱۲۲۷ و ۱۲۲۸ و ۱۲۲۹ و ۱۲۳۰ و ۱۲۳۱ و ۱۲۳۲ و ۱۲۳۳ و ۱۲۳۴ و ۱۲۳۵ و ۱۲۳۶ و ۱۲۳۷ و ۱۲۳۸ و ۱۲۳۹ و ۱۲۴۰ و ۱۲۴۱ و ۱۲۴۲ و ۱۲۴۳ و ۱۲۴۴ و ۱۲۴۵ و ۱۲۴۶ و ۱۲۴۷ و ۱۲۴۸ و ۱۲۴۹ و ۱۲۵۰ و ۱۲۵۱ و ۱۲۵۲ و ۱۲۵۳ و ۱۲۵۴ و ۱۲۵۵ و ۱۲۵۶ و ۱۲۵۷ و ۱۲۵۸ و ۱۲۵۹ و ۱۲۶۰ و ۱۲۶۱ و ۱۲۶۲ و ۱۲۶۳ و ۱۲۶۴ و ۱۲۶۵ و ۱۲۶۶ و ۱۲۶۷ و ۱۲۶۸ و ۱۲۶۹ و ۱۲۷۰ و ۱۲۷۱ و ۱۲۷۲ و ۱۲۷۳ و ۱۲۷۴ و ۱۲۷۵ و ۱۲۷۶ و ۱۲۷۷ و ۱۲۷۸ و ۱۲۷۹ و ۱۲۸۰ و ۱۲۸۱ و ۱۲۸۲ و ۱۲۸۳ و ۱۲۸۴ و ۱۲۸۵ و ۱۲۸۶ و ۱۲۸۷ و ۱۲۸۸ و ۱۲۸۹ و ۱۲۹۰ و ۱۲۹۱ و ۱۲۹۲ و ۱۲۹۳ و ۱۲۹۴ و ۱۲۹۵ و ۱۲۹۶ و ۱۲۹۷ و ۱۲۹۸ و ۱۲۹۹ و ۱۳۰۰ و ۱۳۰۱ و ۱۳۰۲ و ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ و ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ و ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ و ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ و ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ و ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ و ۱۳۲۳ و ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵ و ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸ و ۱۳۲۹ و ۱۳۳۰ و ۱۳۳۱ و ۱۳۳۲ و ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ و ۱۳۳۵ و ۱۳۳۶ و ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ و ۱۳۳۹ و ۱۳۴۰ و ۱۳۴۱ و ۱۳۴۲ و ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ و ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ و ۱۳۴۷ و ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳ و ۱۳۵۴ و ۱۳۵۵ و ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ و ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ و ۱۳۶۷ و ۱۳۶۸ و ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ و ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ و ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و ۱

سهم صادرات کشور از تجارت جهانی سنگ باید افزایش یابد

اراک – خبرنگار اطلاعات: استاندار استان مرکزی گفت: صنعت سنگ می تواند جایگزین دیگر صادرات شود سهم صادرات کشور ازتجارت جهانی باید افزایش یابد.

سید علی آقا زاده درمراستم آغاز به‌کار دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران درمجلعات با اشاره به ضرورت توجه تشکیلات ها و فعالان صنعت سنگ به بازاریابی برای تسهیل درصادرات آن افزود: ایران درزمره تولیدکنندگان برتر سنگ در جهان است، اما جایگاه واقعی خود را نتوانسته است پیدا کند.

وی با اشاره به کاهش ۳۳درصدی شمار واحدهای تولیدی و صنعتی دارای حقوق معوقه در استان مرکزی درسال جاری یادآورشد: درنیمه اول اسسال شمار این واحدهای تولیدی از ۵۹ واحد در سال گذشته به ۴۰ واحد کاهش یافته است.

استاندار مرکزی با اشاره به صنایع مشکل داری دند آذر آب و هیکو گفت: در حوزه صنعت اسستان کزی جز رتبه‌های برتر کشوراست.

وی با بیان اینکه شرکت هیکو متعلق به صنعت معدن و سنگ کشور است افزود: براساس پیگیری‌های انجام‌شده فراوانت بخش فسیخ سنگ سهام هیکو که در اختیار دولت است، به کنسرسیوم فعالان انجمن‌های سنگ و معدن واگذار شود، زیرا این انجمن می‌تواند از ظرفیت هیکو به‌خوبی استفاده کند.

وی با بیان اینکه شرکت آذرباب از جمله صنایعی است که می‌تواند تحریم‌ها را دور بزند، یادآورشد: این شرکت می‌تواند بیشترین نیاز کشور به تجهیزات سنگین پالایشگاهی را برآورده کند.

استاندار استان مرکزی با بیان اینکه شرکت آذرباب

به دلیل سوء مدیریت وعدم توجه سهامداران دچار مشکلات جدی شده است گفت: دربخش سنگ نیز ۳۰۰کارخانه سنگ درمجلعات وجود دارد اما بیش از نیمی ازآن‌ها وضعیت مناسبی ندارند.

وی با بیان اینکه ایتالیا که وسعت کمتری از ایران دارد، سنگ خام را صادر نمی‌کند افزود: به‌عنوان نماینده دولت در استان مرکزی اعتقاد به فرآوری صرف سنگ در کشور ندارم، زیرا ریشه مشکلات واحدهای سنگ در رکود صنعت ساخت و ساز، نبود توجه و فعالیت‌های موثر درصادرات محصولات تولیدی است.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی هم گفت: احیای ستاد سنگ کشور برای توسعه صنعت سنگ و ارزآوری آن برای کشور الزامی است.

بهرام شکوری تولید سنگ در دنیا را ۱۴۰ میلیون تن در سال اعلام کردوافزود: سهم کشورهای مانند چین، هند، ایران و برزیل در ایسن تولید ۷۰ درصد است.

وی سهم تجارت سنگ در دنیا در سال ۲۰۱۷ را بیش از ۲۷ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت: سهم ایتالیا از این تجارت ۱۳/۵درصد، ترکیه ۱۲/۱ درصد، هند ۱۰/۸ درصد، برزیل ۷ درصد و ایران فقط ۱/۱درصد است که باوجود این سهم پایین، میزان ذخایر سنگ ایران ۲/۴ میلیارد تن است که با آن می‌توانیم ۲۰ درصد سهم تجارت جهانی سنگ را به‌خود اختصاص دهیم که

اشتغال و ارزآوری به‌دنبال دارد.

وی با بیان اینکه میزان ضایعات استخراج سنگ از معادن کاهش زیادی داشته است گفت:

آنچه که امروزیش از گذشته مد نظر است، تولید منهای ضایعات است، بنابراین باید ضایعات را به صفر رساند.

شکوری با بیان اینکه بسیاری از شرکت‌ها از ضایعات سنگ در پیکرتراشی و تولید برخی محصولات سنگی استفاده می‌کنند افزود: بیش از ۹۰ درصد از ۱۵ میلیون تن سنگ تولیدی سالیانه در ایران، در داخل کشور فرآوری می‌شود ودرنتیجه نزدیک ۱۰ درصد آن به صورت سنگ کوب یا فرآوری نشده صادر می‌شود.

وی با بیان اینکه ایران در تولید سنگ کوب سهم اندکی دارد یادآورشد: هند دومین تولیدکننده سنگ کوب و ۶۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰درصد سنگ خود را به صورت کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند.

وی با بیان اینکه ایتالیا با داشتن ذخایر مناسب

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند.

وی با بیان اینکه ایتالیا با داشتن ذخایر مناسب

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

سنگی ۲۲ درصد تولید خود را به صورت سنگ کوب و ۳۰ درصد را فرآوری شده صادر می‌کند، اظهار داشت: عملکرد خوب این کشورها در حوزه صادرات

رحمانی کرمانشاه را یکی از استان‌های توانمند در حوزه صنعت عنوان کرد و گفت: کمک‌های لازم برای رونق واحدهای صنعتی و به‌تعمیلی بخشاند، گفت: این کار ارائه خواهد شد. رحمانی با اشاره به این‌که یکی از پروژه‌هایی که در استان کرمانشاه در دست اجراست کارخانه

رضا رحمانی در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی که در استانداری کرمانشاه برگزار شد، اظهارداشت: هرکس نسبت به تعطیلی واحدهای صنعتی و تولیدی اقدام کند، به نوعی به کشور خیانت کرده است.

سیستم‌هایی که می‌تواند به رونق واحدهای اقتصادی کمک کند، سیستم بانکی کشور است و از این رو انتظارات از آنها زیاد است.

رحمانی یکی از مهم‌ترین مزیت‌های رونق واحدهای صنعتی را شکوفایی اقتصاد و رونق تولید و اشتغالی عنوان کرد و گفت: استانی مانند کرمانشاه که روند بیگاری آن تازه متوقف شده است، به این رونق نیاز مضاعف دارد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در رشد حدود ۲۰ درصدی صادرات از نظر وزنی طی ۵ ماه ابتدای سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد دارد و گفت: از نظر ارزشی نیز رشد داشته و البته به دلیل تغییر در نحوه محاسبات است.

وی افزود: معمولاً در نیمه دوم سال وضعیت صادرات کشور بهبود می‌یابد که امیدوار امسال هم شاهد رونق و تکرار و کاهش ارزش صادرات جبران شود.

مرتضی بانک: انتقال آب در یای عمان به فلات مرکزی ضروری است

یزد- خبرنگار اطلاعات: مشاور رئیس‌جمهوری و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، شیرین سازی آب دریا و انتقال آب دریای عمان به فلات مرکزی ایران از چابهار را سرمایه گذاری ارزشمند دانست و بر رفع موانع و تسهیل فرایند انتقال آب تأکید کرد. مرتضی بانک در نشست بررسی فرصت‌ها و چالش‌های سرمایه گذاری منطقه آزاد چابهار با محوریت شیرین سازی آب دریا و انتقال به فلات مرکزی ایران با ابراز خرسندی از انتخاب منطقه آزاد تجاری چابهار به عنوان پایلوت طرح سرمایه گذاری در پروژه‌های شیرین سازی آب دریا و انتقال، آن فعالیت این شرکت در قالب یک تعاونی را مهم و اثر گذار دانست و افزود: مشارکت مردم در این کار که نمونه‌ای از اجرای یک مسئولیت اجتماعی است، می‌تواند سبب فعالیت‌های موثر زیادی در حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی شود. وی ضمن حمایت از این سرمایه‌گذاری ارزشمند، چابهار را فرصت مناسب و بهینه سرمایه گذاری عنوان کرد و گفت: اگر شرایط فراهم شود که مردم منطقه نیز بتوانند در این سرمایه گذاری مشارکت کنند، علاوه بر ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی منطقه، ضمانت موفقیت این پروژه نیز افزایش خواهد یافت.مرتضی بانک افزود: تلاش می‌کنیم با تأمین نیازهای اساسی و رفع موانع موجود، زمان بندی اجرای پروژه به درستی پیش برود و در کنار تأمین آب مورد نیاز منطقه، مشکل کمبود آب فلات مرکزی ایران نیز حل شود.

اخبار شهرستانها

وزیر صمت:هیچکس حق تعطیلی واحدهای صنعتی و تولیدی را ندارد

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است. وی از مکلف شدن شرکت‌های ایران خودرو و سایپا به راه‌اندازی واحدهای قطعه سازی در کرمانشاه خبر داد و گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما هدایت سرمایه گذاران به سه مناطق ویژه اقتصادی استان کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است. وی از مکلف شدن شرکت‌های ایران خودرو و سایپا به راه‌اندازی واحدهای قطعه سازی در کرمانشاه خبر داد و گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما هدایت سرمایه گذاران به سه مناطق ویژه اقتصادی استان کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است. وی از مکلف شدن شرکت‌های ایران خودرو و سایپا به راه‌اندازی واحدهای قطعه سازی در کرمانشاه خبر داد و گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما هدایت سرمایه گذاران به سه مناطق ویژه اقتصادی استان کرمانشاه است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در رشد حدود ۲۰ درصدی صادرات از نظر وزنی طی ۵ ماه ابتدای سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد دارد و گفت: از نظر ارزشی نیز رشد داشته و البته به دلیل تغییر در نحوه محاسبات است.

وی افزود: معمولاً در نیمه دوم سال وضعیت صادرات کشور بهبود می‌یابد که امیدوار امسال هم شاهد رونق و تکرار و کاهش ارزش صادرات جبران شود.

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است. وی از مکلف شدن شرکت‌های ایران خودرو و سایپا به راه‌اندازی واحدهای قطعه سازی در کرمانشاه خبر داد و گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما هدایت سرمایه گذاران به سه مناطق ویژه اقتصادی استان کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

مقرر تأکید کرد و گفت: در کنار این پروژه‌ها باید روزشمار اجرای آن‌ها نصب شود و در مقابل مردم پاسخگو باشیم.

ایران‌خودرو و سایپا ملزم به راه‌اندازی واحدهای قطعه‌سازی در کرمانشاه‌شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت

گفت: با وجود تحریم‌ها نتوانسته‌ایم لازم مالی از آن صورت می‌گیرد، خطر نشان ساخت: اجرای ۵ طرح کشور را در صنعت تولید لاستیک کامیون‌ها خودکفا می‌کند که یکی از آن‌ها پروژه کرمانشاه است.

رحمانی بر ضرورت اتمام پروژه‌های در دست اجرا در زمان

دوشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۸ - ۱۵ صفر ۱۴۴۱ - ۱۴ اکتبر ۲۰۱۹ - سال نود و چهارم - شماره ۲۷۴۰۳

راه‌اندازی کلینیک حقوق شهروندی با محوریت کودک در آذربایجان غربی

ارومیه – خبرنگار اطلاعات: مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری آذربایجان غربی گفت: کلینیک حقوق شهروندی با محوریت حقوق کودک، زنان و آسیب دیدگان اجتماعی در این استان راه‌اندازی می‌شود.

علیلو در جلسه حقوق کودک، با اشاره به همکاری مسئولان استان در حل مسائل و مشکلات حوزه کودکان خواستار تشکیل هر چه سریعتر کمیته‌های چهارگانه حقوق کودک در استان شد تا دستگاه‌های اجرایی به صورت منسجم در راه احقاق حقوق کودکان گام بردارند.

وی با اشاره به پاک بودن این استان در حوزه کودک آزاری ابراز امیدواری کرده و افزود: ان‌شاء‌الله با مشارکت دستگاه‌ها؛ توانیم چالش‌های حوزه کودک در استان را مرتفع کنیم و در این راه باید از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم نهاد نیز بهره بگیریم.وی افزود: پیرو هماهنگی‌های بعمل آمده با فرهنگسرای شهرداری و کانو و کلا و مشاوران حقوقی دادگستری، به زودی شاهد راه‌اندازی کلینیک حقوق کودک در ذیل کلینیک حقوق شهروندی در بسیاری از محلات ارومیه خواهیم بود.

کشت مجدد برنج و پرورش «رتون» در شالیزارهای مازندران

سلسری – خبرنگار اطلاعات : معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی مازندران از کشت مجدد برنج و پرورش رتون در ۱۰۵ هزار و ۴۶۰ هکتار از شالیزارهای این استان خبر داد.

مجدد بهادری با اشاره به برداشت برنج در ۲۱۳ هزار و ۲۷۳ هکتار معادل ۹۹ درصد اراضی شالیزاری استان مازندران، گفت: برداشت برنج در ۱۹۴ هزار و ۵۸۸ هکتار معادل ۹۱٫۲ درصد اراضی شالیزاری استان به روش مکانیزه و مابقی به صورت سنتی انجام شده است.

وی با بیان این که امسال ۲۱۴ هزار و ۳۲۶ هکتار از زمین‌های زراعی استان مازندران زیر کشت برنج رفت، اضافه کرد: ۱۵۵ هزار و ۹۳۸ هکتار از این اراضی به کشت ارقام محلی و ۵۸ هزار و ۳۲۸ هکتار به ارقام پرمحصول اختصاص یافته بود.

استخراج ۶م

اجاره‌نشینی چه حسی دارد؟

خانه‌ام ابری است...

۴۱۶
فصلنامه اجتماعی روزنامه اطلاعات
پوشش ۲۲ مهر ۱۳۹۸ - سال شص و چهارم - شماره ۲۷۲۰۲

آتش بس موقت در کارزار مسکن

زیر گذر اینترنت

صاحب خانه‌های نامهربان

همه صاحب‌خانه‌ها مثل صاحب‌خانه من مهربان بودند! «بایهو» هم تجربه خودش را شرح داد: «آمدم خانه اجاره کنم، صاحب‌خانه می‌گوید خانه‌ام را فقط به خانواده، آن هم حداکثر تک‌فرزند می‌دهم. فرزندشان هم باید دختر باشد نه پسر، چون دخترها آرامند! یعنی چه؟ چقدر منطق و شعورمان ضعیف شده!»

«حاج حیدر» به این نکته اشاره کرده است: «براساس نظرسنجی ایسپا حدود ۳۰ درصد از خانوارهای ایرانی هنوز مستأجرند. براساس نتایج همین نظرسنجی، بیشتر از ۷۰ درصد مستأجران از رفتار صاحب‌خانه خود رضایت داشته‌اند. رفتار مردم که با همدیگر خوب بوده و هست ولی دولت چه کاری برای تأمین حق سرپناه مردم کرده؟ منصفانه بخواهیم بگوییم، هیچ!»

گروهی از کاربران فضای مجازی که بعد از گران شدن مسکن، به حمایت‌های دولتی امید نمی‌داشتند پویشی به نام «صاحب‌خانه خوب» راه انداختند تا از صاحب‌خانه‌ها دعوت کنند با مستأجران خود مهربان‌تر باشند.

اما «شاهرخ صالحی کهرودی» تجربه ناخوشایندی دارد: «صاحب‌خانه خوب ما امروز فرمودند تا الان ۶۰ میلیون تومان پول پیش و ماهی یک میلیون و هفتصد هزار تومان اجاره می‌دادید، امسال باید ۱۱۰ میلیون تومان پول پیش بدهید و ماهی دو میلیون تومان اجاره! انصاف مرده است.»

از این دردناک‌تر، نوشته «علی چاهه» است: «امروز صاحب ملک کارگاه پدرم به او گفته که یا دو میلیون و نیم به اجاره اضافه می‌کنی یا تا جمعه باید کارگاه را خالی کنی. تا پارسال هشت نفر در کارگاه کار می‌کردند، امروز سه نفر و با این وضعیت همان سه نفر هم بی‌کار و پدر خانه‌نشین خواهند شد. از همه مسئولان ممنونم!»

«علی نانویی» یادآوری کرده: «طبق اصل ۳۱ قانون اساسی، داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آنها که نیازمندترند، به‌ویژه روستائین و کارگران زمینه اجرای این اصل را فراهم کند. حالا باز برای صاحب‌خانه خوب هشتک بزنید!»

«احمدرضا شجاعی» به راهکارهای شناخته‌شده برای حل بحران مسکن اشاره می‌کند: «میانگین قیمت خانه در تهران به ازای هر متر حدود ۱۴ میلیون تومان است. یعنی برای خرید یک خانه ۸۰ متری، باید یک میلیارد و صد و بیست میلیون تومان هزینه کرد. این در حالی است که قیمت خانه در کرج کمتر از نصف این مقدار است.»

با چند قانون و مالیات گذاشتن برای اجاره‌خانه و مالیات بر خانه‌های خالی می‌شود قیمت‌ها را تعدیل کرد و باعث کاهش قیمت شد. اما چرا نه دولت و نه مجلس دنبال این کار نیستند؟

مالیات روی خانه‌های خالی منجر می‌شود به این که خانه‌دارها مجبور شوند خانه‌شان را در بازار برای فروش یا اجاره عرضه کنند. افزایش عرضه منجر به کاهش قیمت می‌شود. اجرای سیاست مالیات پلکانی بر اجاره‌خانه هم موجب می‌شود که قیمت‌ها کنترل شوند و افسارگسیخته تغییر نکنند.»

«محمد ملانوری» در واکنش به این مطلب، پرسیده: «برچه اساسی معتقدی با چند قانون می‌شود قیمت را پایین آورد؟ صاحب‌خانه خالی می‌تواند با قرارداد ارزان و ماهی ده هزار تومان اجاره، خانه‌اش را به پسرش واگذار کند. به این ترتیب هم خانه خالی می‌ماند هم تمامی آنچه برای افزایش عرضه ارائه دادید، بی‌اثر می‌شود.»

نویسنده صفحه «آهنگ‌های بابا» سازمان امور مالیاتی را نقد کرده: «نظام بد مالیاتی به علت عدم شناسایی منازل خالی و نبستن مالیات بالا بر این خانه‌ها در واقع به کمک صاحبان املاک و بالا رفتن قیمت اجاره آمده و از این راه به مستأجران و دیگر مالیات‌دهندگان جفا می‌شود. وجود هزاران مسکن استیجاری خالی در شهرها که نظارت مالیاتی بر آن نمی‌شود فاجعه است.»

دغدغه اصلی بسیاری از خانواده‌ها در سال گذشته، هزینه‌های مربوط به اجاره یا خرید و فروش خانه بود. افزایش ناگهانی و قابل توجه قیمت‌ها در بازار مسکن، خیلی از مردم را با مشکل مواجه کرد؛ تاجایی که برخی از آن‌ها مجبور شدند به حاشیه شهرها یا زندگی در محله‌های پایین‌تر رو بیاورند.

طبیعی است که کاربران فضای مجازی هم درباره این موضوع مطالبی نوشته باشند. «مها» نوشته: «دولت، طرح اقدام ملی تولید مسکن برای ساخت ۱۱۰ هزار واحد مسکونی را شروع کرده که مثلاً بازار مسکن رونق بگیرد. با ۱۵ درصد واحد خالی و مسکن مهری که هنوز سرنویشتش مشخص نیست، ساخت این تعداد خانه

پروژه مسکن مهر

جدید با این قیمت‌های عجیب و غریب چه دردی را دوا می‌کند؟ «پایگاه خبری تحلیلی رویداد ۲۴» با اشاره به کاهش ۷۰ درصدی معاملات مسکن در تهران خبر داده: «قیمت مسکن باز هم کاهش می‌یابد. یک عضو کمیسیون عمران مجلس گفته است که با توجه به رکود بازار مسکن خریداران رغبتی برای خرید ندارند.»

اما صفحه «روزنامه شرق» خبر داده: «قیمت خرید مسکن در تابستان امسال نسبت به تابستان سال گذشته، افزایش نجومی ۷۸ درصدی را تجربه کرده است. علت آن تغییر نوع بازار مسکن از بازار مصرفی به بازار سرمایه تلقی می‌شود.»

ظاهراً کاهش و افزایش قیمت مسکن هم مثل خیلی دیگر از کالاها از فرمول خاصی تبعیت نمی‌کند و اخبار مربوط به آن می‌تواند اقتصاددانان را هم شگفت‌زده سازد! صفحه «قیمت روز ارز و طلا» نوشته: «وزیر مسکن دولت روحانی گفته قیمت مسکن رو به کاهش است و مردم خانه بخرند! مشخص نیست وزیر محترم نگران رفاه مردم است یا کاهش بیشتر قیمت مسکن؟!»

«سلیمان» پاسخ داده: «اگر قیمت‌ها رو به کاهش است که اصولاً باید برای خرید دست نگه داشت!»

بعضی از اجاره‌نشین‌ها به شرح مصیبت‌های مستأجر بودن پرداخته‌اند. «سیاوش آقاجانی» نوشته: «در بنگاه معاملات ملکی رفیقم ننسسته‌ام و با سرسختی یک صاحب‌خانه می‌فهمم این که می‌گویند اجاره‌خانه‌ها دو برابر شده یعنی چه. کاش

از رهن و اجاره دادن ملک هایی با قیمت نامتعارف خارج از توان مردم معذوریم

تماشاخانه

درست همزمان با رشد نامتعارف و غیرمنطقی قیمت رهن و اجاره در اغلب شهرهای کشور، برخی مشاوران املاک با انصاف از ثبت معاملات با نرخ‌های غیر معقول خودداری کردند. تصاویر مربوط به شهر بندرعباس هستند.

مسکنی برای مسکن

ارمغان زمان فشمی

این روزها خیلی‌ها را می‌شناسم که از کار بی‌کار شده‌اند، کاروبارشان کساد است یا حقوقشان را کمتر از قبل و در چند قسط دریافت می‌کنند. دیگر نمی‌شود برای پرداخت هزینه‌ها برنامه‌ریزی دقیقی داشت. اما اجاره‌خانه و قسط بانک که این حرف‌ها سرشان نمی‌شود؛ سر موقع باید پرداخت شوند و «هنوز حقوق نگرفته‌ام» و «کار و کاسبی کساد است» نمی‌فهمند. در آمدی هم اگر باشد، هنوز از راه نرسیده خرج می‌شود و کسی نمی‌فهمد کجا رفت!

این وسط کافی است یک هزینه پیش‌بینی نشده هم پیش بیاید؛ تعمیر یخچال و لوله کشی خانه یا خدای نکرده بیماری می‌تواند همه چیز را به هم بریزد و خانواده را به اعماق خط فقر فرو ببرد.

اما سنگین‌ترین هزینه ضروری این روزها برای خیلی از خانواده‌های ایرانی، اجاره‌خانه است که طی سال گذشته ناگهان چندبرابر شده و خیلی‌ها دیگر از پس آن بر نمی‌آیند. چشم که به هم می‌زنند، برج تمام شده و باید با صاحب‌خانه مواجه شوند. با این چندرغاز حقوق که آن هم معلوم نیست کی به حسابشان واریز شود چطور از خجالت او در بیایند؟

اینجاست که خبرهای تلخ یکی یکی از راه می‌رسند: «گرانی مسکن در کرمانشاه، مستأجران را چادر نشین کرده است»، «برخی مستأجران کرمانی به کانکس نشینی روی آوردند»، «اجاره زمین برای چادر زدن»، «پشت‌بام‌هایی که در تهران اجاره داده می‌شوند... آخر خط برای بعضی‌ها هم «کارت خوابی» و «گور خوابی» است.

آیا مسئولانی که در خانه‌های میلیاردی و املاک نجومی زندگی می‌کنند، می‌دانند چه دردی دارد این که صاحب‌خانه وسایلت را اتوی کوچه بریزد و جلوی همسایه‌ها شرم‌منده شوی؟ این که به صد نفر رو بیندازی تا مابه‌التفاوت پول پیش خانه‌ات را جور کنی و همه دست‌رده به سینه‌ات بزنند و دست آخر مجبور باشی به گزینه دیگری مثل چادر نشینی و کانکس نشینی و رفتن به یک شهر کوچک‌تر و ارزان‌تر فکر کنی؟

«مسکن» مانند خوراک و پوشاک، جزو نیازهای زیستی و اولیه انسان است، یعنی تا سقفی بالای سرت نباشد به چیز دیگری نمی‌توانی فکر کنی. انسان‌های اولیه هم غاری داشتند که حریم شخصیشان باشد، یعنی در آن احساس امنیت کنند و از باد و باران ایمن بمانند.

به نظر می‌رسد سیاست‌های دولت برای کنترل قیمت مسکن در ماه‌های اخیر فقط در حد مسکن عمل کرده است. شاید بهتر باشد ما هم مانند اجدادمان دوباره به غارها پناه ببریم!

ضمیمه جامعه روزنامه اطلاعات هر دوشنبه منتشر می‌شود. از مطالب، پیشنهادها و انتقادات شما استقبال می‌کنیم.
Email: jameettelaat@gmail.com
تلفن: ۲۹۹۹۳۲۱۰

ملاحظات پیرامون حقوق مالک و موجر

خانه‌ام ابری است...

● مرضیه سلیمانی

همه چیز از وقتی شروع شد که آقای عزت پناه آلزایمر گرفت. ما و آقای عزت پناه تقریباً همزمان به این ساختمان آمدیم. اول ما، چند ماه بعد هم آنها که در طبقه بالای ما ساکن شدند. مردمان خوبی بودند: آقای عزت پناه که بازنشسته ارش بود همراه و همقدم با همسرش مرجان خانم که خانه دار بود و از هر انگشتش یک هنر می بارید و دختر ته‌تغاریشان مینو که کارشناس ارشد پرستاری بود و در یک بیمارستان خصوصی کار می کرد؛ یک خانواده بی حرف و حدیث بودند و یک همسایه قابل احترام!

در این مجتمع یا ساختمان ۲۶ واحدی، خانواده ما و آقای عزت پناه میانه خوبی با هم داشتیم. آن‌ها با حقوق و سنوات بازنشستگی، آپارتمانشان را نقد خریده بودند و ما با تکیه بر پس انداز ۲۷ ساله، دو وام بلند و کوتاه مدت، مقداری قرض و قوله و خرت و پرت‌هایی که فروختیم، به اقساط صاحب خانه شده بودیم. متراژ، شکل و شمایل، تأسیسات و ادوات داخل آپارتمان هایمان کاملاً شبیه به هم بود.

یک ماه بعد از آمدن خانواده آقای عزت پناه، به اتفاق سفارش یک حفاظ آکاردئونی، یک پلاک طلایی و یک کلون زیبا هم دادیم و به این ترتیب ظاهر و باطن خانه‌هایمان عیناً یکی شد. ما سه نفر بودیم، آن‌ها هم فعلاً سه نفر. البته دو پسر و یک دختر دیگر هم داشتند که همه شان دکتر و مهندس بودند و در خارج زندگی می کردند. مینو هم در همان ایام و روزگار، در گیرودار ازدواج بود.

دو سه سالی بعد از این که مینو رفت سر خانه و زندگی اش، علائم و عوارض آلزایمر خودش را نشان داد. اوائل فقط یک حواس پرتی ساده بود. بعد، تکرار مکرر جمله‌ها و قاطی کردن وقایع و اشتباه گرفتن آدم‌ها و سرانجام روز نهایی و فراموشی کامل از راه رسید، چنان که چاره و انکار هم دیگر بی فایده بود.

مرجان خانم یک تنه بار زندگی را به دوش می کشید. خسته بود. خوب نمی خوابید. بس که دولا و راست شده بود و از آقای عزت پناه مراقبت کرده بود، پادرد و کمردرد گرفته بود. گاهی موقع خرید، او را هم با خود می برد. گاهی هم در را از بیرون قفل می کرد و دنبال کارها می رفت. اما حتی یک بار هم از ما کمک نخواست.

بانوی پرسرو صدا و پرانرژی خانه عزت پناه دیگر حوصله سابق را نداشت. دیگر از بساط چای مشترک عصرگاهی که معمولاً در خانه آنها علم می شد، خبری نبود. خانه ما و آن‌ها از قبل هم ساکت تر شده بود. در آن ایام مینو باردار بود. بقیه فرزندان هم که ایران نبودند. اوضاع سخت و پیچیده‌ای بود.

یک روز وقتی مرجان خانم را در آسانسور دیدم و احوال خودش و همسرش را پرسیدم، گفت که با مشورت بچه‌ها قرار شده برای ادامه زندگی و راحت تر شدن کارها به خانه مینو بروند تا با اجاره دادن خانه‌شان بتوانند مخارج نوظهور و هزینه‌های آتیه و ویزیت دکتر و قبوض بیمارستان و وجوه مربوط به بیماری را تأمین کنند.

به این ترتیب بود که پای متقاضیان رنگارنگ به آن خانه باز شد و مرجان خانم، خسته و بی حوصله، ظرف چندروز سروته معامله را جوش و آپارتمان را اجاره داد، آن هم با قرارداد دوساله و به خانواده‌ای که خودشان هم با دختر و داماد و نوه‌شان زندگی می کردند. اصلاً کسی چه می داند؟ شاید دلیل اجاره دادن فوری و فوری آپارتمان هم همین احساس همدلی بود، اما...

اما چشمتان روز بد نبیند. اجاره رفتن آپارتمان آقای عزت پناه همان و شروع یک رشته دردسر همان! نتیجه آن شد که چندین خانواده درگیر این ماجرا - یا بهتر است بگویم بلیه - شدند.

آن روزها که خانواده عزت پناه ساکن این خانه بودند، هرازگاهی به اتفاق و با همدلی و همفکری، دستی به تأسیسات داخلی و فلکه‌های آپارتمان می کشیدیم. شوفاژها را چک می کردیم. و اشرف لوله‌های آب را بازبینی می کردیم. درز پنجره‌ها را می گرفتیم و به کولرها هم سر می زدیم. وقت زیادی نمی گرفت. هزینه چندان هم نداشت. اما تأسیسات و امکانات مشترک همیشه سالم و نظیف بود و اگر تعریف از خود نباشد باید بگویم که مثل ساعت سوییسی کار می کرد.

طی آن دو سال، روز و روزگار بر ما به سختی گذشت. یک روز وقتی ورزش صبحگاهی‌ام تمام شد و دستانم را بالا بردم تا مراتب سیاست‌گذاری از خدای مهربانم را به جا بیاورم، چشمم به لکه زرد بدتر کیبی افتاد که بر سقف خانه نشسته بود. قدری بوی نم و نا هم

چندماهی گذشت. لکه زرد روی سقف همچنان بر جا بود و مثل تیری در چشمانم فرو می رفت. روزی دیگر باز هم آب حیات‌بخش در دسرساز شد. این بار اما خودشان خانه نبودند. عید بود و آن‌ها به سفر رفته بودند. فلکه‌های آب و گاز را نیسته بودند و شیر ورودی ماشین لباس شویی چکه می کرد. اما این تمام فاجعه نبود. ما با صدای تلاطم آب بیدار شدیم. از تمام درزها و در و دیوار و گوشه و کناره‌ها آب می چکید. سیم‌های برق اتصالی کرده بود و این بار به راستی سقف داشت روی سرمان می ریخت.

بیهوده دودیدیم بالا. همزمان متوجه شدیم که ساکنان واحد زیرین ما هم سرگردان در راه‌پله می دوند. به اتفاق به پارکینگ رفتیم. حتی سقف پارکینگ هم نم کشیده بود. مدیر ساختمان را بیدار کردیم و به مستأجر طبقه بالا زنگ زدیم. جواب نداد.

داماد آقای عزت پناه را پیدا کردیم تا به همراه مرجان خانم به آنجا بیایند. در حضور آنها قفل در را شکستیم و با دریاچه‌ای روبه‌رو شدیم که تا ساق پای ما بالا آمده بود و تمام اسباب خانه در آن شناور بود.

راه آب تمام واحدها در آشپزخانه بود و چکه کردن یک شیر به تنهایی نمی توانست علت این فاجعه باشد. وقتی قالی دست‌باف را از روی قالی ماشینی و آن را از روی موکت برداشتیم و یک لایه

پلاستیک ضخیم را به زحمت کنار زدیم و بالاخره با سختی و وحشت به راه آب رسیدیم، آنچه را که دیدیم باور نمی کردیم. مستأجر آقای عزت پناه راه آب خانه را با سیمان بسته بود!

هنوز هم بعد از چند سال خاطره تلخ آن روزها را فراموش نکرده‌ام. مستأجری که ماه‌ها بود حق شارژ و اجاره خانه نداده بود، به ضرب و زور دادگاه و شکایت در نهایت بساطش را جمع کرد و رفت.

بعدها فهمیدیم به دلیل عدم رسیدگی به کولر، سقف خانه و ایزوگام پشت‌بام هم آسیب دیده است. یکی از رادیاتورهای شوفاژ را هم برداشته بودند تا بوفه ظرف‌های کریستال و شیشه را در جای آن قرار دهند. سرامیک‌های ناسازگار کف خانه را با قلم‌مو و رنگ روغن رنگ کرده بودند. در و دیوار خانه پر از میخ‌های کوچک و بزرگ بود. شیشه شکسته پنجره آشپزخانه را با مقوا و چسب پوشانده بودند و تمام دیوارها با اثر دست هنرمندان نوه‌شان تزیین شده بود.

مرجان خانم، خانه نازنین دست‌ه گلش را به کلی و با مخارج این روزگار بازسازی کرد و هزینه سقف پارکینگ را هم به‌طور کامل پرداخت. آپارتمان آقای عزت پناه هنوز خالی است. تمیز، غم‌زده و ترس خورده. البته نباید خالی باشد و حق هم نیست که با وجود این همه افراد و خانواده‌های نیازمند مسکن، خانه‌ای خالی بماند. اما من درک می کنم که چرا خالی است...

اما این غائله به همین جا ختم نشد. چون آن‌ها نه خودشان وقت و همت تعمیرات داشتند و نه به داماد آقای عزت پناه اجازه می دادند که به خانه ما و آنها رسیدگی کند. بالاخره با هزار اما و اگر، کارها پیش رفت و قرار شد که مستأجر، خانه آقای عزت پناه را تعمیر کند و سر ماه، از مبلغ اجاره خانه کم کند.

یک‌روز مرجان خانم برای بازدید از محل حادثه به خانه‌اش آمد. با ترش‌رویی و غرغر فراوان در را به رویش باز کردند. لوله کشی که دیده نمی شد چون توکار بود. اما با کمال تعجب دید که بر روی آن قسمت از سرامیک‌ها که تعمیر شده، زیلویی انداخته‌اند. زیلو را بالا زد و... ای داد بیداد، دید آنچه را که نباید می دید. رنگ آن چند سرامیک با بقیه سرامیک‌ها فرق داشت. مرجان خانم، عرق‌ریزان و اندوه‌زده، ما را به شهادت طلبید. رفیق، دیدیم و دلخور شدیم و راستش تعجب کردیم. زیرا چیزی که همه جافراوان بود و حواله و کوپن هم نمی خواست کاشی و سرامیک سفید بود. اما این‌ها به کلی رنگ متفاوتی داشتند.

وقتی علت را جویا شدیم، گفتند مقادیری از این سرامیک‌ها را در خانه از زمان قدیم داشته ایم و دیگر نخردیم. فکر کردیم همین‌ها را مصرف کنیم که دم دست هم بود! اما پوزش خواهانه قول دادند تعویض کنند.

- کامران نرجه

با وجود فروکش کردن تب افزایش قیمت مسکن در کشور، برخی معتقدند روند فعلی بهای معاملات ملکی اگرچه چپتی نزولی دارد ولی در صورتی که سرعت اجرای برنامه‌های توسعه ساخت مسکن افزایش نیابد، دوباره اژده‌های گرانی باز می‌گردد و موج تازه تلاطمات قیمت مسکن آغاز خواهد شد. افزایش قابل ملاحظه قیمت مصالح ساختمانی در فقدان برنامه‌های حمایتی دولت از ساخت مسکن ارزان قیمت طی سه‌سال اخیر باعث شده تا بهای تمام‌شده ساخت مسکن بیش از ۷۰درصد گران شود. از طرف دیگر سیاست‌های ارزی کشور در یک‌سال و نیم اخیر بخش قابل توجهی از نقدینگی عمومی را از بازارهای دلالی پرمغف‌ت نظیر خرید و فروش ارز، سکه، طلا و خودرو به سمت سرمایه‌گذاری در معاملات ملکی منحرف کرده و موجب بالا رفتن غیرمعقول بهای مسکن در کشور شده است.

طبق آمار رسمی اعلام‌شده از سوی بانک مر کزی، متوسط قیمت مسکن در اغلب کلانشهرها ظرف یک‌سال اخیر حدود ۱۰۰ درصد بالا رفته، این در حالی است که هیچ تغییری در میزان تسهیلات اعطایی بانک‌ها برای خرید یا ساخت مسکن ایجاد نشده و به همین علت قدرت خرید متقاضیان برای تأمین مسکن به شدت کاهش یافته است.

این شرایط بازار مسکن را در حالت رکود تورمی فرو برده، یعنی با وجود کاهش معاملات انجام‌شده، قیمت مسکن همچنان بالاست. البته در چندماه گذشته عمق رکود معاملات به حدی بالا رفته که فروشندگان واقعی را ناگزیر به تخفیف در قیمت و کاهش نسبی در بهای مسکن کرده است.

سیر نزولی معاملات ملکی

مصطفی قلی خسروی، رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک، با تأیید این اتفاق در بازار مسکن می‌گوید: ظرف چندماه گذشته قیمت هر متر مربع مسکن در شهر تهران بین یک تا سه‌میلیون تومان کاهش یافته و به نظر می‌رسد این روند نزولی همچنان ادامه داشته باشد.

به گفته وی طرف پنج‌ماهه نخست سال ۱۳۹۷ تعداد کل قراردادهای ملکی ثبت شده در کل کشور ۵۸۰ هزار و ۳۲۸ فقره بوده که از این تعداد ۳۰۸ هزار و ۲۴۸ عدد مبیاعه‌نامه و ۲۶۵ هزارو ۶۹۵ فقره اجاره‌نامه است. این آمار در پنج‌ماهه نخست امسال به ۲۳۱ هزار و ۵۰۱ مبیاعه‌نامه و ۳۳۹ هزار و ۱۸۴ عدد اجاره‌نامه کاهش یافته است.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک می‌گوید: این آمارها نشان می‌دهد که تعداد

معاملات ملکی در کشور نسبت به پارسال ۱۸درصد، تعداد مبیاعه‌نامه‌ها ۲۵درصد و تعداد اجاره‌نامه‌ها ۱۰درصد کاهش داشته است.

به گفته رئیس اتحادیه مشاوران املاک، تعداد معاملات ملکی صورت گرفته در پایتخت نیز کاملاً نزولی است، به گونه‌ای که اگرچه در پنج‌ماهه نخست پارسال ۱۵۹ هزار و ۹۸۸ فقره معامله شامل ۷۹ هزار و ۴۸ عدد مبیاعه‌نامه و ۷۹ هزار و ۳۷ فقره اجاره‌نامه به ثبت رسیده ولی در مدت مشابه امسال فقط ۹۱ هزار و ۲۶۰ معامله انجام شده که از این تعداد ۲۶ هزار و ۵۶۳ عدد مبیاعه‌نامه و ۶۴ هزار و ۶۹۷ عدد اجاره است. یعنی در شهر تهران نسبت به پارسال شاهد کاهش ۲۶درصدی در کل معاملات و کاهش ۵۴درصدی در خرید و فروش و کاهش ۱۹ درصدی در معاملات اجاره هستیم.

خسروی معتقد است که تداوم رکود به کاهش بیشتر قیمت‌ها منجر خواهد شد تا سطحی که متقاضیان واقعی دوباره قدرت خرید مسکن را پیدا کنند.

- مصطفی قلی خسروی- رئیس اتحادیه صنف مشاوران**

املاک: تعداد معاملات ملکی در ۵ماهه نخست سال نسبت به پارسال ۱۸درصد، تعداد مبیاعه‌نامه‌ها ۲۵درصدو تعداد اجاره نامه‌ها ۱۰در صد کاهش داشته است

• مهندس عبدالرضا تهامی –مدیر عامل یک شرکت بزرگ انبوه‌سازی مسکن: بر نامه‌های دولت در حوزه توسعه ساخت مسکن از حد شعار فراتر نرفته است

روند موقت کاهش قیمت‌ها

اما در مقابل این ادعا گروه دیگری از کارشناسان مسکن معتقدند که اگرچه رکود فعلی منجر به کاهش نسبی در قیمت‌ها شده، ولی خوش‌خیالی است اگر تصور کنیم روند کاهش قیمت مسکن ادامه خواهد یافت.

مهندس عبدالرضا تهامی، مدیرعامل یکی از شر‌کت‌های بزرگ انبوه‌سازی مسکن، معتقد است که قیمت زمین و مصالح ساختمانی همچنان بالاست و هیچ تغییری در سایر مؤلفه‌های تولید مسکن ایجاد نشده است. برنامه‌های دولت در حوزه توسعه ساخت مسکن نیز از حد شعار فراتر نرفته و عملاً هیچ اتفاق جدیدی برای حمایت از سرمایه‌گذاری در این بازار رخ نداده که به آینده بازار خوشبین باشیم. تهامی می‌گوید: در دوران رکود فعلی شاید فروشندگان اندکی از سود متصور خود برای املاات ملکی صرف‌نظر کنند ولی هیچ فروشنده‌ای حاضر نیست ملک

دوشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۸-سال نود وچهارم-شماره۲۰۲۷۴

۲تش بس موقت در کارزار مسکن

خود را پایین‌تر از قیمت تمام‌شده عرضه کند.

از طرف دیگر تجمع متقاضیان خرید مسکن پشت دیوار رکود که بسیاری از آنها را به بازار اجاره مسکن گسیل کرده، باعث رونق اجاره‌داری شده و همان‌طور که در تابستان امسال مشاهده کردیم، باعث افزایش قابل ملاحظه قیمت اجاره مسکن در کلانشهرها و به ویژه تهران شده است.

وی می‌گوید: در چنین شرایطی پس از یک وقفه کوتاه‌مدت، دوباره متقاضیان بی‌مسکن به خرید خانه‌های کوچک در مناطق ارزان قیمت حاشیه شهرها هجوم خواهند آورد و شاهد گرانی دوباره مسکن در این مناطق خواهیم بود که به‌نوبه خود در رشد قیمت سایر نقاط شهر تأثیر گذار خواهد بود.

تغییر رفتار سازندگان مسکن

جمشیدبرزگر، رئیس کانون انبوه‌سازان کشور هم معتقد است که افت معاملات مسکن و رکود به‌وجودآمده در این حوزه باعث خواهد شد سازنده‌های مسکن رفتار خود را تغییر بدهند و در ساخت مسکن با احتیاط عمل کنند. این مسأله به‌نوبه خود باعث کاهش تولید مسکن می‌شود.

وی می‌گوید: سرعت ساخت مسکن از تقاضای آن همواره ۲۵۰هزار تا ۳۰۰ هزار دستگاه در سال عقب است. یعنی در بهترین شرایط، سالانه با ۳۰۰ هزار تقاضای بی‌پاسخ در بازار مسکن روبه‌رو هستیم.

برزگر می‌گوید: دولت همچنان برنامه مشخصی برای حمایت از رونق ساخت مسکن در کشور ندارد. متأسفانه هر روز عوارض جدیدی بر بخش مسکن و ساخت و ساز تحمیل، تصویب و اعمال می‌شود که به صورت مستقیم در قیمت تمام‌شده مسکن تأثیرگذار بوده و آن را بالا می‌برد.

به گفته وی کاهش ارزش ریال در مقابل سایر ارزها ظرف یک‌سال گذشته، تمام اقلام مصرفی در ساخت و ساز را سه‌برابر گران کرده است که یقیناً رشد قیمت را به بازار مسکن تحمیل می‌کند.

برزگر می‌گوید: در حال حاضر به میزان ۳۵ تا ۴۰درصد از جمعیت شهرنشین کشور اجاره‌نشین، ۲۴ میلیون بدمسکن و ۲تا۳ میلیون متقاضی واقعی داریم که منتظر مساعدت دولت برای دریافت تسهیلات با بهره پایین هستند تا اقدام به خرید مسکن کنند. ولی به تقاضای آنها پاسخ داده نمی‌شود و در نتیجه نباید به بهبود بازار و کاهش قیمت‌ها دل بست.

شوک در بازار مسکن

سیاوش محمدی، مدیر یکی از آژانس‌های زنجیره‌ای معاملات املاک نیز معتقد است بدون شک رکود عمیق معاملات ملکی در ماه‌های اخیر باعث کاهش ۱۰تا ۱۵ درصدی قیمت مسکن شده و حتی پیش‌بینی می‌شود که این روند نزولی تا ۳۰درصد نیز ادامه یابد اما کاهش بیشتر از این سطح بستگی به سیاست‌های کلان اقتصادی دارد. یعنی اگر دولت موفق به مهار نرخ تورم و کنترل نقدینگی سرگردان نشود، دوباره بازارهای دلالی نظیر بازار معاملات ملکی برای سرمایه‌گذاران جذاب خواهد شد.

محمدی می‌گوید: اکنون شاهد کاهش معاملات و قیمت مسکن در شهرها هستیم ولی بهای اجاره املاک همچنان صعودی است و مالکان هر گز حاضر نیستند که واحد مسکونی خود را حتی به نرخ ابتدایی امسال اجاره بدهند.

به گفته وی بسیاری از مؤجران ترجیح می‌دهند به جای کاهش نرخ اجاره، واحد مسکونی خود را خالی بگذارند تا با شروع مجدد فصل نقل و انتقالات یا ایجاد شوک جدید در بازار مسکن، آن را با قیمت بالاتر اجاره بدهند. این مسأله باعث شده تا برخی از متقاضیان اجاره مسکن ناگزیر به مهاجرت در حاشیه شهر شوند و بهای املاک حاشیه شهر هم از نظر قیمت معاملات و هم از نظر اجاره مسکن بالا رود. محمدی در مورد طرح‌های جدید دولت برای رونق ساخت مسکن نیز می‌گوید: این روزها دالماً وعده می‌دهند که ۴۰۰ هزار واحد مسکونی را طی دوسال آینده تولید و عرضه می‌کنیم، دولت در قالب طرح اقدام ملی برای تولید و عرضه مسکن وعده می‌دهد که ۲۰۰ هزار واحد در شهرهای جدید، ۱۰۰ هزار واحد توسط بنیاد مسکن و ۱۰۰ هزار واحد توسط شرکت بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده ایجاد خواهد کرد ولی هنوز زمینه اجرای این طرح‌ها فراهم نشده است. هر وقت این طرح‌ها واقعا به اجرا گذاشته شد و واحدهای مسکونی ارزان قیمت به متقاضیان دادیم، می‌توانیم در مورد موفقیت آنها صحبت کنیم. فعلاً همه حرف‌ها در حد ادعاست و هنوز هیچ کدام از این طرح‌ها به سرانجام نرسیده است.

دولت حتی در تکمیل طرح‌های مسکن مهر نیز با کمبود منابع و اعتبارات روبه‌روست و بعید به نظر می‌رسد که واحدهای باقی‌مانده مسکن مهر ظرف شش‌ماه آینده تکمیل شده و پرونده مسکن مهر بسته شود. حتی در صورت وقوع این اتفاق همچنان میلیون‌ها متقاضی با توان مالی پایین در انتظار خانه‌دار شدن هستند که بانک‌ها قدرت حمایت از آنها را ندارند.

این مشاور املاک با سابقه می‌گوید: هم‌اینک بانک‌ها حداکثر ۱۵ تا ۲۰درصد از قیمت واقعی مسکن را به صورت وام به متقاضیان پرداخت می‌کنند و مابقی این اعتبار باید توسط خود متقاضی تأمین شود که در توانایی اغلب افراد نیست. وقتی متقاضیان نتوانند سرپناه مورد نظر خود را خریداری کنند، به بازار اجاره پناه می‌برند و مشکلات بازار مسکن دوباره تکرار خواهد شد. یعنی گرانی مسکن منجر به افزایش قیمت اجاره خواهد شد و بالا رفتن نرخ کرایه، اجاره‌داری را پُر رونق می‌کند که برای سرمایه‌گذاران خُرد در ورود مجدد به بازار مسکن جاذبه دارد. با ورود نقدینگی سرگردان به حوزه خرید مسکن و اجاره‌داری، دوباره قیمت مسکن بالا خواهد رفت. این روند تسلسل تا جایی که مردم تحمل گرانی‌ها را داشته باشند ادامه پیدا می‌کند ولی از یک زمان مشخص به بعد می‌تواند به اعتراضات عمومی دامن بزند و مشکلات سیاسی و اجتماعی را افزایش دهد.

- سیاوش محمدی –مدیر یکی از آژانس‌های زنجیره‌ای**

معاملات املاک: اگر دولت موفق به مهار نرخ تورم و کنترل نقدینگی سرگردان نشود، دوباره بازارهای دلالی نظیر بازار معاملات ملکی برای سرمایه‌گذاران جذاب خواهد شد

- دکتر عبدالرحیم رستگار – مهندس عمران و ارزیاب**

رسمی دادگستری در امور ملکی: مسکن نیز همانند هر کالای تولیدی وابسته به شاخص‌های کلان اقتصادی است

بستر واقعی کاهش قیمت فراهم نیست

گروه دیگری از کارشناسان اقتصادی معتقدند مسکن برای تغییر قیمت باید بستر مناسب داشته باشد. یعنی هر گونه ارزانی یا گرانی مسکن وابسته به تغییر در سایر مؤلفه‌های تأثیرگذار اقتصادی است که اگر این تغییر رخ ندهد، تغییرات قیمت مسکن پایدار نخواهد بود.

دکتر عبدالرحیم رستگار، مهندس عمران و ارزیاب رسمی دادگستری در امور ملکی، می‌گوید: مسکن نیز همانند هر کالای تولیدی وابسته به شاخص‌های کلان اقتصادی است. نوسان نرخ تورم، ارزش پول ملی، سرعت سرمایه‌گذاری در طرح‌های داخلی، میزان انباشت نقدینگی عمومی و شاخص‌هایی از این دست می‌توانند باعث تلاطم در بازار مسکن و تغییر قیمت ملک شوند. رستگار می‌افزاید: این که برخی افراد ادعا می‌کنند روند نزول قیمت مسکن شروع شده کاملاً درست‌ولی موقتی است؛ زیرا بهای فعلی مسکن درصدد تمیم رشد کاذبی است که به صورت هیجانی ظرف شش‌ماه نخست امسال در این بازار

ایجاد شد. به گفته وی بازار مسکن ظرف یک‌سال گذشته همگام با جهش نرخ تورم و کاهش ارزش پول ملی که منجر به گرانی تمامی مواد اولیه و تغییر مسیر نقدینگی سرگردان به این بازار شد، روند افزایش قیمت خود را شروع کرد. البته ابتدا انتظار بر این بود که میزان افزایش قیمت مسکن هم‌تراز با رشد نرخ تورم یا اندکی بیشتر باشد، ولی هجوم نقدینگی سرگردان و فعالیت دلالان در این بازار موجب شد که قیمت مسکن بین ۲۰ تا ۳۰درصد بالاتر از مجموع تغییرات یک‌ساله نرخ تورم قرار گیرد؛ یعنی حدود ۸۰تا ۱۰۰ درصد نسبت به سال گذشته گران شود.

این کارشناس ارزیاب دادگستری معتقد است که با فروکش کردن تب معاملات و ورود بازار مسکن به دوره رکود جدید، طبیعی است که سطح قیمت‌ها با تغییرات صورت گرفته در نرخ تورم هماهنگ شود و آن بخش از گرانی‌ها که بیشتر از رشد نرخ تورم بوده است، ارزان شود.

وی می‌افزاید: اکنون بازار مسکن در این مرحله قرار دارد و قیمت‌ها حداکثر ۵ تا ۱۰ درصد دیگر کاهش خواهند یافت. فراموش نکنیم که روند تغییرات قیمت در بازار مسکن همواره پلکانی است و اینک در مرحله تعادل افقی قرار گرفته‌ایم. این درحالی است که بر اساس آمارهای رسمی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران روند رشد نرخ تورم همچنان ادامه دارد و حتی در ماه‌های اخیر بر میزان شتاب آن افزوده شده است. یعنی دوباره بستر یک جهش جدید در قیمت مسکن در حال شکل‌گیری است. اگرچه اخیراً قیمت مسکن بخشی از گرانی‌های هیجانی و غیر منطقی خود در سال گذشته را جبران کرده و به سطح منطقی نرخ تورم نزدیک شده است، ولی پس از رسیدن به سطح تعادل دوباره روند صعود پلکانی خود را ادامه می‌دهد تا از روند رشد نرخ تورم عقب نیفتد.

وی تأکید دارد که باید با مردم و متقاضیان واقعی مسکن صادق بود و نباید بیهوده به آنها وعده داد که قیمت مسکن ریزش خواهد کرد، زیرا بستر این کاهش قیمت فراهم نیست و اتفاق خاصی در دیگر شاخص‌های اقتصادی نیفتاده که منجر به سقوط بهای مسکن شود؛ نه نرخ تورم کاهش یافته و نه سرعت تولید مسکن و سرمایه‌گذاری در این حوزه بالا رفته است.

اینک فاصله قدرت خرید متقاضیان با قیمت مسکن به ویژه در شهرهای بزرگ به‌قدری زیاد شده که کسی توان خرید مسکن ندارد و رکود فعلی معاملات نیز ناشی از همین رخداد است. اما دوران رکود معاملات فقط فرصتی است تا آن بخش از گرانی‌های کاذب بازار مسکن تعدیل شود و سطح تغییرات این حوزه با سایر شاخص‌های اقتصادی به برابری برسد.

رستگار معتقد است که به محض ایجاد این تعادل در بازار مسکن، از آنجا که موج جدیدی از نوسانات در سایر شاخص‌های اقتصادی آغاز شده، بدیهی است که بازار مسکن نیز آماده پرش به پله جدیدی خواهد شد. وی می‌گوید که قادر به پیش‌بینی زمان شروع این حرکت صعودی جدید در قیمت مسکن نیست ولی نباید تصور کرد که دوره حرکت افقی بازار طولانی خواهد بود.

- کامران نرجه

با وجود فروکش کردن تب افزایش قیمت مسکن در کشور، برخی معتقدند روند فعلی بهای معاملات ملکی اگرچه چپتی نزولی دارد ولی در صورتی که سرعت اجرای برنامه‌های توسعه ساخت مسکن افزایش نیابد، دوباره اژده‌های گرانی باز می‌گردد و موج تازه تلاطمات قیمت مسکن آغاز خواهد شد. افزایش قابل ملاحظه قیمت مصالح ساختمانی در فقدان برنامه‌های حمایتی دولت از ساخت مسکن ارزان قیمت طی سه‌سال اخیر باعث شده تا بهای تمام‌شده ساخت مسکن بیش از ۷۰درصد گران شود. از طرف دیگر سیاست‌های ارزی کشور در یک‌سال و نیم اخیر بخش قابل توجهی از نقدینگی عمومی را از بازارهای دلالی پرمغف‌ت نظیر خرید و فروش ارز، سکه، طلا و خودرو به سمت سرمایه‌گذاری در معاملات ملکی منحرف کرده و موجب بالا رفتن غیرمعقول بهای مسکن در کشور شده است.

طبق آمار رسمی اعلام‌شده از سوی بانک مر کزی، متوسط قیمت مسکن در اغلب کلانشهرها ظرف یک‌سال اخیر حدود ۱۰۰ درصد بالا رفته، این در حالی است که هیچ تغییری در میزان تسهیلات اعطایی بانک‌ها برای خرید یا ساخت مسکن ایجاد نشده و به همین علت قدرت خرید متقاضیان برای تأمین مسکن به شدت کاهش یافته است.

این شرایط بازار مسکن را در حالت رکود تورمی فرو برده، یعنی با وجود کاهش معاملات انجام‌شده، قیمت مسکن همچنان بالاست. البته در چندماه گذشته عمق رکود معاملات به حدی بالا رفته که فروشندگان واقعی را ناگزیر به تخفیف در قیمت و کاهش نسبی در بهای مسکن کرده است.

سیر نزولی معاملات ملکی

مصطفی قلی خسروی، رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک، با تأیید این اتفاق در بازار مسکن می‌گوید: ظرف چندماه گذشته قیمت هر متر مربع مسکن در شهر تهران بین یک تا سه‌میلیون تومان کاهش یافته و به نظر می‌رسد این روند نزولی همچنان ادامه داشته باشد.

به گفته وی طرف پنج‌ماهه نخست سال ۱۳۹۷ تعداد کل قراردادهای ملکی ثبت شده در کل کشور ۵۸۰ هزار و ۳۲۸ فقره بوده که از این تعداد ۳۰۸ هزار و ۲۴۸ عدد مبیاعه‌نامه و ۲۶۵ هزارو ۶۹۵ فقره اجاره‌نامه است. این آمار در پنج‌ماهه نخست امسال به ۲۳۱ هزار و ۵۰۱ مبیاعه‌نامه و ۳۳۹ هزار و ۱۸۴ عدد اجاره‌نامه کاهش یافته است.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک می‌گوید: این آمارها نشان می‌دهد که تعداد

معاملات ملکی در کشور نسبت به پارسال ۱۸درصد، تعداد مبیاعه‌نامه‌ها ۲۵درصد و تعداد اجاره‌نامه‌ها ۱۰درصد کاهش داشته است.

به گفته رئیس اتحادیه مشاوران املاک، تعداد معاملات ملکی صورت گرفته در پایتخت نیز کاملاً نزولی است، به گونه‌ای که اگرچه در پنج‌ماهه نخست پارسال ۱۵۹ هزار و ۹۸۸ فقره معامله شامل ۷۹ هزار و ۴۸ عدد مبیاعه‌نامه و ۷۹ هزار و ۳۷ فقره اجاره‌نامه به ثبت رسیده ولی در مدت مشابه امسال فقط ۹۱ هزار و ۲۶۰ معامله انجام شده که از این تعداد ۲۶ هزار و ۵۶۳ عدد مبیاعه‌نامه و ۶۴ هزار و ۶۹۷ عدد اجاره است. یعنی در شهر تهران نسبت به پارسال شاهد کاهش ۲۶درصدی در کل معاملات و کاهش ۵۴درصدی در خرید و فروش و کاهش ۱۹ درصدی در معاملات اجاره هستیم.

خسروی معتقد است که تداوم رکود به کاهش بیشتر قیمت‌ها منجر خواهد شد تا سطحی که متقاضیان واقعی دوباره قدرت خرید مسکن را پیدا کنند.

- مصطفی قلی خسروی- رئیس اتحادیه صنف مشاوران**

املاک: تعدادمعاملات ملکی در ۵ماهه نخست سال نسبت به پارسال ۱۸درصد،تعدادمبیاعه‌نامه‌ها ۲۵درصدوتعداد اجاره نامه‌ها ۱۰در صد کاهش داشته است

• مهندس عبدالرضا تهامی –مدیرعامل یک شرکت بزرگ انبوه‌سازی مسکن:برنامه‌های دولت در حوزه توسعه ساخت مسکن از حد شعار فراتر نرفته است

روند موقت کاهش قیمت‌ها

اما در مقابل این ادعا گروه دیگری از کارشناسان مسکن معتقدند که اگرچه رکود فعلی منجر به کاهش نسبی در قیمت‌ها شده، ولی خوش‌خیالی است اگر تصور کنیم روند کاهش قیمت مسکن ادامه خواهد یافت.

مهندس عبدالرضا تهامی، مدیرعامل یکی از شر‌کت‌های بزرگ انبوه‌سازی مسکن، معتقد است که قیمت زمین و مصالح ساختمانی همچنان بالاست و هیچ تغییری در سایر مؤلفه‌های تولید مسکن ایجاد نشده است. برنامه‌های دولت در حوزه توسعه ساخت مسکن نیز از حد شعار فراتر نرفته و عملاً هیچ اتفاق جدیدی برای حمایت از سرمایه‌گذاری در این بازار رخ نداده که به آینده بازار خوشبین باشیم. تهامی می‌گوید: در دوران رکود فعلی شاید فروشندگان اندکی از سود متصور خود برای املاات ملکی صرف‌نظر کنند ولی هیچ فروشنده‌ای حاضر نیست ملک

دوشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۸-سال نود وچهارم-شماره۲۰۲۷۴

۲تش بس موقت در کارزار مسکن

خود را پایین‌تر از قیمت تمام‌شده عرضه کند.

از طرف دیگر تجمع متقاضیان خرید مسکن پشت دیوار رکود که بسیاری از آنها را به بازار اجاره مسکن گسیل کرده، باعث رونق اجاره‌داری شده و همان‌طور که در تابستان امسال مشاهده کردیم، باعث افزایش قابل ملاحظه قیمت اجاره مسکن در کلانشهرها و به ویژه تهران شده است.

وی می‌گوید: در چنین شرایطی پس از یک وقفه کوتاه‌مدت، دوباره متقاضیان بی‌مسکن به خرید خانه‌های کوچک در مناطق ارزان قیمت حاشیه شهرها هجوم خواهند آورد و شاهد گرانی دوباره مسکن در این مناطق خواهیم بود که به‌نوبه خود در رشد قیمت سایر نقاط شهر تأثیر گذار خواهد بود.

تغییر رفتار سازندگان مسکن

جمشید برزگر، رئیس کانون انبوه‌سازان کشور هم معتقد است که افت معاملات مسکن و رکود به‌وجودآمده در این حوزه باعث خواهد شد سازنده‌های مسکن رفتار خود را تغییر دهند و در ساخت مسکن با احتیاط عمل کنند. این مسأله به‌نوبه خود باعث کاهش تولید مسکن می‌شود.

وی می‌گوید: سرعت ساخت مسکن از تقاضای آن همواره ۲۵۰هزار تا ۳۰۰ هزار دستگاه در سال عقب است. یعنی در بهترین شرایط، سالانه با ۳۰۰ هزار تقاضای بی‌پاسخ در بازار مسکن روبه‌رو هستیم.

برزگر می‌گوید: دولت همچنان برنامه مشخصی برای حمایت از رونق ساخت مسکن در کشور ندارد. متأسفانه هر روز عوارض جدیدی بر بخش مسکن و ساخت و ساز تحمیل، تصویب و اعمال می‌شود که به صورت مستقیم در قیمت تمام‌شده مسکن تأثیرگذار بوده و آن را بالا می‌برد.

به گفته وی کاهش ارزش ریال در مقابل سایر ارزها ظرف یک‌سال گذشته، تمام اقلام مصرفی در ساخت و ساز را سه‌برابر گران کرده است که یقیناً رشد قیمت را به بازار مسکن تحمیل می‌کند.

برزگر می‌گوید: در حال حاضر به میزان ۳۵ تا ۴۰درصد از جمعیت شهرنشین کشور اجاره‌نشین، ۲۴ میلیون بدمسکن و ۲ تا ۳ میلیون متقاضی واقعی داریم که منتظر مساعدت دولت برای دریافت تسهیلات با بهره پایین هستند تا اقدام به خرید مسکن کنند. ولی به تقاضای آنها پاسخ داده نمی‌شود و در نتیجه نباید به بهبود بازار و کاهش قیمت‌ها دل بست.

شوک در بازار مسکن

سیاوش محمدی، مدیر یکی از آژانس‌های زنجیره‌ای معاملات املاک نیز معتقد است بدون شک رکود عمیق معاملات ملکی در ماه‌های اخیر باعث کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت مسکن شده و حتی پیش‌بینی می‌شود که این روند نزولی تا ۳۰درصد نیز ادامه یابد اما کاهش بیشتر از این سطح بستگی به سیاست‌های کلان اقتصادی دارد. یعنی اگر دولت موفق به مهار نرخ تورم و کنترل نقدینگی سرگردان نشود، دوباره بازارهای دلالی نظیر بازار معاملات ملکی برای سرمایه‌گذاران جذاب خواهد شد.

محمدی می‌گوید: اکنون شاهد کاهش معاملات و قیمت مسکن در شهرها هستیم ولی بهای اجاره املاک همچنان صعودی است و مالکان هر گز حاضر نیستند که واحد مسکونی خود را حتی به نرخ ابتدایی امسال اجاره بدهند.

به گفته وی بسیاری از مؤجران ترجیح می‌دهند به جای کاهش نرخ اجاره، واحد مسکونی خود را خالی بگذارند تا با شروع مجدد فصل نقل و انتقالات یا ایجاد شوک جدید در بازار مسکن، آن را با قیمت بالاتر اجاره بدهند. این مسأله باعث شده تا برخی از متقاضیان اجاره مسکن ناگزیر به مهاجرت در حاشیه شهر شوند و بهای املاک حاشیه شهر هم از نظر قیمت معاملات و هم از نظر اجاره مسکن بالا رود.

محمدی در مورد طرح‌های جدید دولت برای رونق ساخت مسکن نیز می‌گوید: این روزها دالماً وعده می‌دهند که ۴۰۰ هزار واحد مسکونی را طی دوسال آینده تولید و عرضه می‌کنیم، دولت در قالب طرح اقدام ملی برای تولید و عرضه مسکن وعده می‌دهد که ۲۰۰ هزار واحد در شهرهای جدید، ۱۰۰ هزار واحد توسط بنیاد مسکن و ۱۰۰ هزار واحد توسط شرکت بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده ایجاد خواهد کرد ولی هنوز زمینه اجرای این طرح‌ها فراهم نشده است. هر وقت این طرح‌ها واقعا به اجرا گذاشته شد و واحدهای مسکونی ارزان قیمت به متقاضیان دادیم، می‌توانیم در مورد موفقیت آنها صحبت کنیم. فعلاً همه حرف‌ها در حد ادعاست و هنوز هیچ کدام از این طرح‌ها به سرانجام نرسیده است.

دولت حتی در تکمیل طرح‌های مسکن مهر نیز با کمبود منابع و اعتبارات روبه‌روست و بعید به نظر می‌رسد که واحدهای باقی‌مانده مسکن مهر ظرف شش‌ماه آینده تکمیل شده و پرونده مسکن مهر بسته شود. حتی در صورت وقوع این اتفاق همچنان میلیون‌ها متقاضی با توان مالی پایین در انتظار خانه‌دار شدن هستند که بانک‌ها قدرت حمایت از آنها را ندارند.

این مشاور املاک با سابقه می‌گوید: هم‌اینک بانک‌ها حداکثر ۱۵ تا ۲۰درصد از قیمت واقعی مسکن را به صورت وام به متقاضیان پرداخت می‌کنند و مابقی این اعتبار باید توسط خود متقاضی تأمین شود که در توانایی اغلب افراد نیست. وقتی متقاضیان نتوانند سرپناه مورد نظر خود را خریداری کنند، به بازار اجاره پناه می‌برند و مشکلات بازار مسکن دوباره تکرار خواهد شد. یعنی گرانی مسکن منجر به افزایش قیمت اجاره خواهد شد و بالا رفتن نرخ کرایه، اجاره‌داری را پُر رونق می‌کند که برای سرمایه‌گذاران خُرد در ورود مجدد به بازار مسکن جاذبه دارد. با ورود نقدینگی سرگردان به حوزه خرید مسکن و اجاره‌داری، دوباره قیمت مسکن بالا خواهد رفت. این روند تسلسل تا جایی که مردم تحمل گرانی‌ها را داشته باشند ادامه پیدا می‌کند ولی از یک زمان مشخص به بعد می‌تواند به اعتراضات عمومی دامن بزند و مشکلات سیاسی و اجتماعی را افزایش دهد.

- سیاوش محمدی –مدیر یکی از آژانس‌های زنجیره‌ای**

معاملات املاک: اگر دولت موفق به مهار نرخ تورم و کنترل نقدینگی سرگردان نشود، دوباره بازارهای دلالی نظیر بازار معاملات ملکی برای سرمایه‌گذاران جذاب خواهد شد

- دکتر عبدالرحیم رستگار – مهندس عمران و ارزیاب**

رسمی دادگستری در امور ملکی: مسکن نیز همانندهر کالای تولیدی وابسته به شاخص‌های کلان اقتصادی است

بستر واقعی کاهش قیمت فراهم نیست

گروه دیگری از کارشناسان اقتصادی معتقدند مسکن برای تغییر قیمت باید بستر مناسب داشته باشد. یعنی هر گونه ارزانی یا گرانی مسکن وابسته به تغییر در سایر مؤلفه‌های تأثیرگذار اقتصادی است که اگر این تغییر رخ ندهد، تغییرات قیمت مسکن پایدار نخواهد بود.

دکتر عبدالرحیم رستگار، مهندس عمران و ارزیاب رسمی دادگستری در امور ملکی، می‌گوید: مسکن نیز همانند هر کالای تولیدی وابسته به شاخص‌های کلان اقتصادی است. نوسان نرخ تورم، ارزش پول ملی، سرعت سرمایه‌گذاری در طرح‌های داخلی، میزان انباشت نقدینگی عمومی و شاخص‌هایی از این دست می‌توانند باعث تلاطم در بازار مسکن و تغییر قیمت ملک شوند.

رستگار می‌افزاید: این که برخی افراد ادعا می‌کنند روند نزول قیمت مسکن شروع شده کاملاً درست‌ولی موقتی است؛زیرا بهای فعلی مسکن درصدد ترمیم رشد کاذبی است که به صورت هیجانی ظرف شش‌ماه نخست امسال در این بازار

ایجاد شد. به گفته وی بازار مسکن ظرف یک‌سال گذشته همگام با جهش نرخ تورم و کاهش ارزش پول ملی که منجر به گرانی تمامی مواداولیه و تغییر مسیر نقدینگی سرگردان به این بازار شد، روند افزایش قیمت خود را شروع کرد. البته ابتدا انتظار بر این بود که میزان افزایش قیمت مسکن هم‌تراز با رشد نرخ تورم یا اندکی بیشتر باشد، ولی هجوم نقدینگی سرگردان و فعالیت دلالان در این بازار موجب شد که قیمت مسکن بین ۲۰ تا ۳۰درصد بالاتر از مجموع تغییرات یک‌ساله نرخ تورم قرار گیرد؛ یعنی حدود ۸۰ تا ۱۰۰درصد نسبت به سال گذشته گران شود.

این کارشناس ارزیاب دادگستری معتقد است که با فروکش کردن تب معاملات و ورود بازار مسکن به دوره رکود جدید، طبیعی است که سطح قیمت‌ها با تغییرات صورت گرفته در نرخ تورم هماهنگ شودو آن بخش از گرانی‌ها که بیشتر از رشد نرخ تورم بوده است، ارزان شود.

وی می‌افزاید: اکنون بازار مسکن در این مرحله قرار دارد و قیمت‌ها حداکثر ۵ تا ۱۰درصد دیگر کاهش خواهند یافت. فراموش نکنیم که روند تغییرات قیمت در بازار مسکن همواره پلکانی است و اینک در مرحله تعادل افقی قرار گرفته‌ایم. این درحالی است که بر اساس آمارهای رسمی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران روند رشد نرخ تورم همچنان ادامه دارد و حتی در ماه‌های اخیر بر میزان شتاب آن افزوده شده است. یعنی دوباره بستر یک جهش جدید در قیمت مسکن در حال شکل‌گیری است. اگرچه اخیراً قیمت مسکن بخشی از گرانی‌های هیجانی و غیر منطقی خود در سال گذشته را جبران کرده و به سطح منطقی نرخ تورم نزدیک شده است، ولی پس از رسیدن به سطح تعادل دوباره روند صعود پلکانی خود را ادامه می‌دهد تا از روند رشد نرخ تورم عقب نیفتد.

وی تأکید دارد که باید با مردم و متقاضیان واقعی مسکن صادق بود و نباید بیهوده به آنها وعده داد که قیمت مسکن ریزش خواهد کرد، زیرا بستر این کاهش قیمت فراهم نیست و اتفاق خاصی در دیگر شاخص‌های اقتصادی نیفتاده که منجر به سقوط بهای مسکن شود؛نه نرخ تورم کاهش یافته و نه سرعت تولید مسکن و سرمایه‌گذاری در این حوزه بالا رفته است.

اینک فاصله قدرت خرید متقاضیان با قیمت مسکن به ویژه در شهرهای بزرگ به‌قدری زیاد شده که کسی توان خرید مسکن ندارد و رکود فعلی معاملات نیز ناشی از همین رخداد است. اما دوران رکود معاملات فقط فرصتی است تا آن بخش از گرانی‌های کاذب بازار مسکن تعدیل شود و سطح تغییرات این حوزه با سایر شاخص‌های اقتصادی به برابری برسد.

رستگار معتقد است که به محض ایجاد این تعادل در بازار مسکن، از آنجا که موج جدیدی از نوسانات در سایر شاخص‌های اقتصادی آغاز شده، بدیهی است که بازار مسکن نیز آماده پرش به پله جدیدی خواهد شد. وی می‌گوید که قادر به پیش‌بینی زمان شروع این حرکت صعودی جدید در قیمت مسکن نیست ولی نباید تصور کرد که دوره حرکت افقی بازار طولانی خواهد بود.

مسکن و همبستگی اجتماعی

آنچه می‌خوانید شرحی از دو سخنرانی در چهارمین همایش ملی کنکاش‌های مفهومی و نظری درباره جامعه ایران است که به موضوع مسکن مرتبط بود

ارمغان زمان فشمی

عکس از: محمد بنفش

خصوصی‌سازی، بحران یا راه‌حل؟

مهدی ابراهیمی، دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی مطالعات توسعه دانشگاه تهران، در سخنرانی خود با عنوان «بی‌خاصیت شدن ایده بحران مسکن در ایران و سوءاستفاده از آن در جهت بازتوزیع معکوس» می‌گوید: آنچه بحران مسکن در کشور خوانده می‌شود، بی‌معنا و به لحاظ اجتماعی - اقتصادی - سیاسی عقیم شده است. از پایان جنگ تا کنون، سیاست (یا در واقع ناسیاست) مسکن در کشور، همواره به زیان گروه‌های فرودست جامعه بوده و سده‌ده اتحاد دولت، بازار و سرمایه و اقشار فرادست در جهت مقررات‌زدایی، خصوصی‌سازی و کالایی‌سازی زمین و مسکن، برخاسته از تفکر و رویکردی که دست‌نویس‌های آن کشورها را هم از پشت‌بسته، این حوزه را در وضعیتی قرار داده که امروز صحبت از بحران در آن به امری عادی و پیش‌پاافتاده بدل شده است. اما نزد جریان غالب - از جمله شامل بنیادگراترین طرفداران اندیشه بازار آزاد - ایده بحران چه معنایی دارد؟

درحالی که عقب‌نشینی اقتصادی دولت‌ها از وظایف و عملکردهای مسلم رفاهی - حمایتی و در واقع، این همانی شدن دولت و سرمایه یکی از عواملی است که حوزه مسکن را تا این حد رها و مقررات‌زوده کرده و در شرایطی که بحران مسکن به واقعیت هرروزه زیست بسیاری از گروه‌های جامعه بدل شده است، بازار آزادی‌ها/دولتی‌ها گفتمان بحران را در جهت نقد دخالت دولت در بازار مسکن، لزوم خصوصی‌سازی هرچه‌بیشتر و ادامه حمایت از سرمایه‌دار/انبوه‌ساز/بازار و فروش به کار می‌گیرند. به عبارت دیگر، خصوصی‌سازی که یکی از عوامل اصلی این وضعیت است به عنوان راه‌حل بحران معرفی می‌شود. بدین ترتیب، گفتمان بحران مسکن، عملاً به بازتولید وضع موجود و بازتوزیع معکوس سرمایه/ثروت/دارایی از فرودستان و اقشار تهیدست به سرمایه‌داران و توانگران کمک می‌کند. حل بحران مسکن در چنین ساختاری ناممکن به نظر می‌رسد.

***

نقش بحران مسکن در نارضایتی‌های پیش از انقلاب

دکتر محمدجواد عبداللهی، دانش‌آموخته دکتری تاریخ دانشگاه تهران و برنده جایزه فارابی در بخش علوم انسانی، در سخنرانی خود با عنوان «مسکن به مثابه موضوعی برای تضاد و همبستگی اجتماعی» به بحران مسکن در سال‌های آخر منتهی به انقلاب می‌پردازد و می‌گوید: با مطالعه موردی تهران پس از اصلاحات ارضی درمی‌یابیم که تا پیش از شروع فرایند نوسازی در جامعه ایران معاصر با وجود آن که در شهر تهران، میان قشرها و گروه‌های اجتماعی از نظر برخورداری از امتیازات مادی، قدرت سیاسی و منزلت اجتماعی، تمایز فراوانی وجود داشت، تقریباً در همه محلات شهر، جدایی مکانی یا جدایی میان محلات اعیان‌نشین و فقیرنشین بسیار کم بود.

درواقع الگوی سکونت در تهران پیش از فرایند نوسازی مبتنی بر تمایز طبقاتی حاکم بر تهران نبود، بلکه یک الگوی محله‌ای بود که مطابق آن اگرچه منزلت اجتماعی افراد متفاوت بود، تمام طبقات در تمام محلات سکونت داشتند.

با شروع فرایند نوسازی و به تبع آن رشد تمایزات اجتماعی، الگوی سکونت ایلانی - شهری که بر اساس آن ارباب‌ها با وابستگان و رعایای خود در یک محله شهر سکونت می‌کردند، تغییر کرد و نظام محله‌ای سابق جای خود را به یک الگوی منطقه‌ای داد که عمدتاً بر نوعی جداسازی طبقاتی متکی بود.

از اوایل قرن ۱۴ بعد از نوسازی و خراب کردن خندق‌ها در محدوده میدان فردوسی دیوار کنشی انجام می‌شود که به نوعی جداسازی طبقاتی در شهر می‌انجامد. دهه به دهه پیوند ایران با اقتصاد جهانی بیشتر می‌شود و طی این مدت شاهد شکل‌گیری طبقات مختلف در شهرها هستیم که در مسکن‌یابی خود را نشان می‌دهند. نوسازی‌ها در مناطق بالا باعث تفاوت قیمت مسکن در بالا و پایین شهر می‌شود.

از طرف دیگر پس از اصلاحات ارضی، کاهش نقش کشاورزی در اقتصاد ملی و بی‌زمین و کم‌زمین شدن هزاران روستایی به گسترش مهاجرت‌های داخلی از دهه چهل به بعد انجامید و ناتوانی بسیاری از آنها برای یافتن کار و درآمد مناسب برای امرار معاش به پیدایش اشکال گوناگون اسکان مهاجران در محلات فقیرنشین شهرهای بزرگ به ویژه تهران منجر شد.

با تجاری شدن کشاورزی، روستاییان از جا کنده شدند و اقشار فرودست گروه به گروه به شهرها هجوم آوردند.

طرح جامع توسعه فیزیکی شهر تهران در سال ۱۳۴۷ مبتنی بر پیش‌فرض‌های برنامه‌های عمرانی آن دوره به دنبال آن بود که با تعریف محدوده خدماتی - قانونی و تعریف ضوابط و مقررات استفاده از زمین از جمله ضوابط قطعه‌بندی زمین مسکونی به این مشکل غلبه کند. پرسش این است که چرا این طرح جامع از حل مشکل مسکن فقرای شهری ناتوان بود و با اجرای آن، تضاد اجتماعی در شهر تهران افزایش یافت؟ طرح جامعه توسعه فیزیکی شهر تهران اولین طرح جامع برای نوسازی شهرهای ایران بود که یک شرکت ایرانی - آمریکایی ایجاد کرد. مسئولان این شرکت قبول داشتند که بحران مسکن در مناطق جنوبی تهران وجود دارد اما معتقد بودند که با توجه به رشد اقتصادی آن زمان، احتمال این که کسی بخواهد در جنوب شهر زندگی کند پایین است.

بنابراین معیار قطعه‌بندی زمین در مقیاس‌های کوچک ممنوع شد و ۳۰۰ متر، معیار قرار گرفت، در حالی که پیش از آن در جوادیه معیار ۷۰ متر بود. هدف از این کار رشد اقتصادی بود، زیرا آن‌ها فکر می‌کردند چنین اقدامی منجر به توسعه ایران می‌شود و عقیده داشتند نابرابری اجتماعی مسأله مهمی نیست، زیرا رشد اقتصادی خود به خود به گروه‌های کم درآمد سرریز خواهد شد.

اما این پیش‌بینی‌ها درست از آب درنیامد. شکاف درآمدی میان طبقات مختلف بسیار آشکار شد و مردم به محلات غیرمسکونی و حاشیه شهرها روی آوردند که در بستر آن اعتراضات انقلابی شکل گرفت. مسأله اسکان غیررسمی هنوز یکی از مسائل ایران است.

یادداشت

خانه‌ات را نخواهم ساخت

در دهه‌های اخیر با توجه به تغییراتی که در سبک زندگی مردم ایجاد شد بسیاری از مردم تصمیم گرفتند خانه‌های قدیمی خود را از نو بسازند، بدین شکل بود که صنفی به نام «بساز بفروش» در بازار مسکن ایجاد شد که کارش ساختن خانه‌های مردم در ازای سهمی شدن در ملکشان است.

تحولات اقتصادی سال‌های اخیر، رکود بازار، تحریم‌ها و بالا رفتن قیمت‌ها سبب شد خیلی از کسانی که در حوزه ساخت و ساز فعالیت می‌کردند سرمایه‌های خود را از دست بدهند. اما در این میان گروهی از بساز بفروش‌ها که کارشان ماهی گرفتن از آب گل آلود بود، راه دیگری را در پیش گرفتند.

آنها با وعده نوسازی ملک با مالک قرارداد امضا می‌کنند و متعهد می‌شوند که در زمان مقرر، آپارتمان تازه را به مالکان تحویل بدهند، در حالی که از روز اول نیتشان ساختن نیست بلکه صرفاً قرار است ملک را تخریب کرده و سهم خود را از آپارتمان پیش فروش کنند. آنها با این ترفند سود کلانی به‌دست می‌آورند و با سوءاستفاده از ناآگاهی مردم و ضعف قوانین حقوقی و نارسایی‌های قوه قضائیه در پیگیری ماجرا خیالشان راحت است که کسی نمی‌تواند از آنها بازخواست کند یا اموالی را که با کلاهبرداری به‌دست آورده‌اند پس بگیرد.

مالکان و خریداران هم بعد از مدت‌ها تلاش و پیگیری برای رسیدن به ملک خود سر دوراهی قرار می‌گیرند: یا باید سازنده را نادیده گرفته و خود شخصاً اقدام به تکمیل آپارتمان کنند یا این که وارد فرآیند طولانی شکایت حقوقی شده و از قانون بخواهند حق آنها را از سازنده شباهد پس بگیرد.

نکته اول که در این ماجرا باید به آن توجه کرد این است که به نظر می‌رسد مسؤولان نسبت به شکل‌های مختلف کلاهبرداری در عرصه‌های مختلف بی‌تفاوت هستند و مردم را به درجه‌ای از استیصال می‌رسانند که ترجیح می‌دهند به جای پیگیری قانونی مطالبات خود، شخصاً با کلاهبردار کنار آمده و با دادن امتیازات فراوان و گذشتن از حقوق مادی و معنوی خود، به حداقل چیزی که می‌توانند از سازنده کلاهبردار پس بگیرند، بسنده کنند. چرا فرایند رسیدگی قانونی به کلاهبرداری‌هایی از این قبیل آن‌قدر طولانی و پرهزینه است که افراد ترجیح می‌دهند برای آن که هر چه زودتر سقفی برای خود مهیا کنند به کلاهبردار باج بدهند؟ آیا این حقیقت تلخ باعث نمی‌شود که کلاهبرداران وقیح‌تر شده و با جسارت بیشتری به شیطادی خود ادامه دهند؟

نکته دوم ناآگاهی مردم از عبارات حقوقی است. کمتر پیش می‌آید که مردم در مورد قراردادهای مشارکت در ساخت یا حتی خرید و فروش ملک با یک وکیل مشورت کرده و نسبت به محتوای متن قرارداد مشارکت، اطلاعات کافی داشته باشند. اعتمادی که مردم به بنگاه‌های مشاور املاک دارند باعث شده که به راحتی قراردادهای مشارکت را امضا کنند، بدون آن که واقعا بدانند بندهای نوشته شده در قرارداد بعدها به چه صورت می‌تواند آنها را از رسیدن به حقوق مادی و معنویشان بازدارد. لذا ضرورت دارد قراردادهایی از این قبیل با حضور یک وکیل در بنگاه‌های مشاور املاک امضا شود و وکیل هر دو طرف را نسبت به آنچه متعهد می‌شوند آگاه کند.

نکته سوم ضعف قانون در پیگیری پرونده‌های حقوقی است. یک کلاهبردار با استفاده از این ضعف‌ها فرصت دارد سال‌ها به کلاهبرداری خود ادامه دهد، بدون آن که کسی بتواند برایش مشکلی ایجاد کند. او می‌تواند در هیچ دادگاهی حاضر نشود، به رأی صادرشده اعتراض کند، و نمود کند که ورشکسته شده و از پرداخت دیون و خسارت‌ها شانه خالی کند و در نهایت با پولی که از جیب مردم به‌دست آورده، بدون هیچ مشکلی به زندگی خود ادامه بدهد. این در حالی است که اگر ضعف قانون به او فرصت نمی‌داد تا با عدم حضور در دادگاه یا اعتراض به احکام عادلانه صادرشده و درخواست وخواهی حقوقی، فرایند رسیدگی به پرونده را طولانی کند، هم کمتر کسی جرأت می‌کرد برای دزدیدن مال مردم نقشه بکشد و هم مردم به قانون اعتماد بیشتری داشتند و به جای باج دادن به کلاهبردار از قانون می‌خواستند او را مجازات کنند.

ندا زمان فشمی

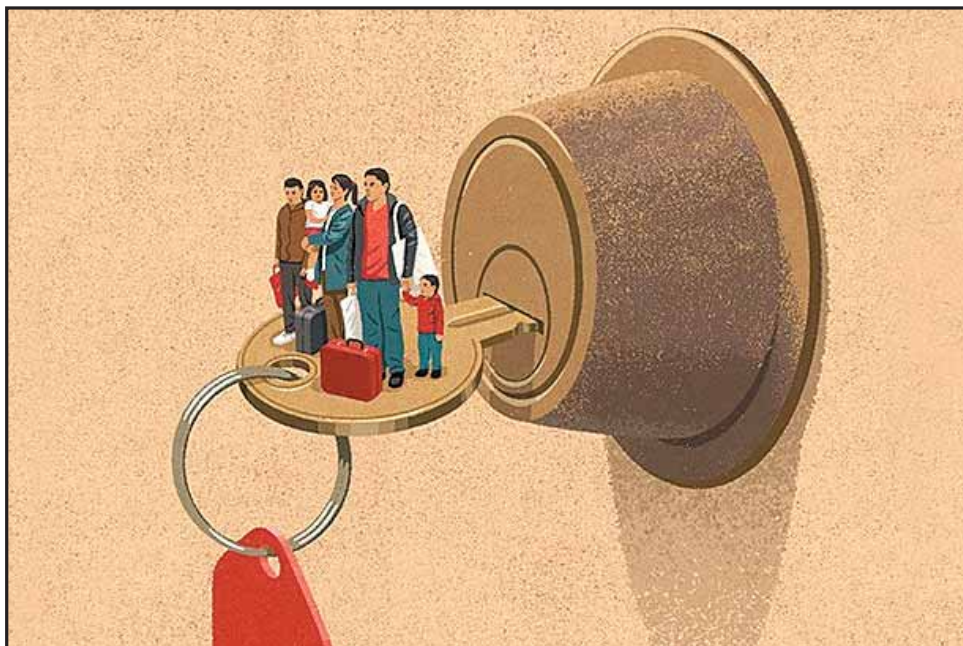
کاتا پالیت - گاردین*

اجاره‌نشینی چه حسی دارد؟

سیاه‌پوست بیش از همه ضربه می‌زند و نیمکت‌های دادگاه‌های مسکن که به اختلافات میان صاحب‌خانه‌ها و مستأجران رسیدگی می‌کند، پر است از زنان سیاه‌پوست و فرزندان‌شان. در واقع اگر حکم حبس، زندگی مردان محله‌های فقیر را تعریف کند، بی‌خانمانی، زندگی زنان این محلات را شکل می‌دهد. مردان فقیر سیاه‌پوست در اتاق‌های زندان حبس شده‌اند و زنان سیاه‌پوست بیچاره به زندان بزرگ بی‌خانمانی پرتاب شده‌اند.

هزینه‌های اجتماعی بی‌خانمانی چیست؟ این شرایط باعث ایجاد تنش‌های باورنکردنی در خانواده‌ها می‌شود و افراد را از پس‌انداز مناسب برای تثبیت زندگی خود باز می‌دارد. چنین مردمانی همیشه از صفر شروع می‌کنند، دارایی خود را در هرج‌ومرج ناشی از بی‌خانمانی از دست می‌دهند یا آن‌ها را در انبار می‌گذارند و در ادامه با ناتوانی در پرداخت هزینه‌های مرتبط با نگهداری، به ناچار دارایی خود را به مالک انبار واگذار می‌کنند. به‌علاوه، یک‌بار بیرون انداخته شدن از خانه باعث می‌شود که یافتن

به ندرت اتفاق می‌افتد اما در حال حاضر، هر ساله صدها هزار و شاید میلیون‌ها نفر به خیابان‌ها فرستاده می‌شوند. حتی مستأجری که اجاره‌اش را پرداخت می‌کند نیز ممکن است خانه خود را از دست بدهد. آرلین یک آپارتمان را تنها به این خاطر از دست داد که پسرش یوری گلوله برفی به یک ماشین در حال عبور پرتاب کرد و راننده عصبانی به در جلویی خانه لگد زد. او آپارتمان دیگری را نیز پس از آن که پلیس در تعقیب پسرش وارد خانه شد، از دست می‌دهد. آن هم به این دلیل که پسرش معلم مدرسه‌شان را می‌زند و سپس به خانه فرار می‌کند. در واقع هر نوع مشکلی که پلیس را وارد ماجرا کند، ممکن است به اخراج مستأجر منتهی شود. به این ترتیب، زنان در صورت مواجهه با خشونت همسر و تماس با شماره ۹۱۱، در معرض بی‌خانمانی قرار می‌گیرند. این گونه است که بسیاری از زنان در برابر شریک زندگی خشن خود از پلیس درخواست کمک نمی‌کنند.

اگر کل گفتمان غالب امروز درباره فقر سراپا نادرست باشد چه؟ اگر مسأله به عادت‌های اخلاقی آدم‌های فقیر، تنبلی آن‌ها، بی‌فکری و فقدان ارزش‌های خانوادگی یا نداشتن مهارت‌ها و زیرکی متناسب با اقتصاد قرن بیست‌ویکم هیچ ربطی نداشته باشد چه؟ چه می‌شود اگر بدانیم که موضوع فقط این است که فقر برای گروهی دیگر از انسان‌ها سودآور است؟ این‌ها پرسش‌هایی است که «متیو دزمووند» در پژوهش قوم‌نگارانه فوق‌العاده خود، «درباره‌درشده»، به آن‌ها پرداخته است. این قوم‌نگاری روی اجاره‌نشینان کم‌درآمدی انجام شده که در شهر متوسط و صنعت‌زدایی‌شده «میلاوکی» در ایالات ویسکانسین زندگی می‌کنند.

احتمالاً تصور نمی‌کنید که پارکینگی مخروبه که محل سکونت خانه‌به‌دوشان شده، یا محله‌ای سیاه‌پوست‌نشین با «خانه‌های روی هم ساخته‌شده نیمه ویران، نقاشی‌های دیواری و مراکز نگهداری ۲۴ ساعته» قابلیت پول‌سازی زیادی داشته باشد، اما این تصور چندان درست نیست. «تاین چرنی» در طول یک سال، ۴۰۰ هزار دلار از ۱۳۱ تریلر مسکونی به‌دست آورد که برخی از آن‌ها اندکی از یک چادر محقر بزرگ‌تر بودند. «شرنا تارور» نیز به عنوان معلم سابق مدرسه، یکی از معدود مالکان زن سیاه‌پوست شهر است که با اجاره خانه‌های قابل سکونت و اغلب ویرانه خود، به اندازه کافی پول به جیب می‌زند تا برای تعطیلات به جامائیکا برود یا در همایش‌های املاک و مستغلات شرکت کند.

دزمووند، سرنوشت درهم‌تنیده هشت خانواده و شماری از شخصیت‌های فرعی را در کتاب خود پی گرفته است. «آرلین بل» و «دورین هینکستون»، مادران سیاه‌پوستی که در حاشیه پایینی مشاغل کم‌درآمد گرفتار شده‌اند، «کریستال» و «تریشا»، زنان جوان و آسیب‌پذیر سیاه‌پوستی که در خشونت و آشوب بزرگ شده‌اند، «لامار»، پدری سیاه‌پوست و مهربان که هر دو پایش را در حادثه ریزش یک خانه متروک از دست داده، «اسکات»، پرستار سفیدپوستی که پس از دیدن داروهای آرام‌بخش از بیمارانش گواهی‌نامه کاری خود را از دست داده و «لارین» که او هم سفیدپوستی است شیرین عقل با روحیه‌ای مهربان و دلنشین.

پیگیری داستان این کتاب گاهی دشوار است و درون متن و خارج از آن در هم تنیده می‌شود؛ اما این دشواری هیچ اهمیتی ندارد. نکته مهم این است که دزمووند مردمانی را که به طور معمول بی‌ارزش قلمداد می‌شوند (و حتی ساکن یکی از این تریلرها که اسمش را سوزی هروئین گذاشته‌اند) مورد توجه قرار می‌دهد و انسانیت و مبارزه سخت آن‌ها برای حفظ شأن و اصالت انسانی خود را در کنار شوخ‌طبعی و مهربانی‌شان تصویر می‌کند؛ مبارزه‌ای که در شرایط دشواری انجام می‌گیرد که پیوسته در حال پایین‌تر کشیدن این آدم‌هاست.

بر اساس استدلال دزمووند، عامل اصلی و مانع پیشرفت این افراد اجاره‌بها است. معیار استاندارد اجاره خانه مسکونی این است که نباید از ۳۰ درصد درآمد هر خانواده بیشتر باشد؛ اما این درصد برای فقرا ممکن است به ۷۰ درصد یا حتی بیشتر برسد. لامار پس از پرداخت ۵۵۰ دلار از چک رفاهی خود بابت اجاره، برای بقیه ماه فقط ۲ دلار و ۱۹ سنت داشت و زمانی که مجبور به بازپرداخت چکی سنگین شد که به اشتباه در اختیار کسی قرار داده بود، ناچار شد برای تهیه اجاره عقب‌افتاده‌اش کوپن‌های غذای خود را به نصف قیمت بفروشد و آپارتمان طبقه بالایی را رنگ بزند، هر چند که در نهایت این کارها نیز کافی نبود.

آدم‌هایی مثل لامار با بدهی‌های تلنبار شده به صاحب‌خانه‌ها زندگی می‌کنند و به همین دلیل صاحب‌خانه هر زمان که بخواهد، برای مثال اگر مثل دورین تقاضای تعمیرات خانه را داشته باشند یا مستأجر بهتری پیدا شود، آن‌ها را پرت می‌کنند بیرون. شرنا مایل است خانه‌های خود را به مشتریان یک اژانس تجاری اجاره بدهد که در ازای دریافت مبلغی، امور اسکان افراد معلولی را بر عهده می‌گیرد که خود قادر به انجام این کار نیستند. به این ترتیب پول اسکان این افراد از برنامه‌های دولت برای کمک به فقرا (بودجه رفاهی، حمایت از معلولان و اعتبارات ناشی از مالیات بر درآمد)، مستقیماً وارد جیب صاحب‌خانه می‌شود و به نحو کنایه‌آمیزی موجب افزایش هزینه مسکن می‌گردد. از سوی دیگر، خانه‌های عمومی و یارانه مسکن نیز به ندرت ارائه می‌شود و از هر چهار فرد نیازمند و واجد شرایط برای دریافت خدمات اسکان، سه نفر هیچ کمکی دریافت نمی‌کنند.

حتی در دوران رکود بزرگ، تخلیه خانه‌ها و بیرون‌انداختن مستأجران

آپارتمان بعدی دشوارتر شود. بی‌خانمانی به کودکان هم آسیب می‌رساند، چرا که همیشه در حال تغییر مدرسه و از دست دادن دوستان، اسباب‌بازی‌ها و حیوانات خانگی خود هستند و با خستگی و افسردگی والدینشان روزگار می‌گذرانند. در کتاب دزمووند تصویری از یوری به ما نشان داده می‌شود که از برادری بزرگ‌تر، مهربان و حمایتگر به پسر خشمگین، عصبی تبدیل شد که چیزی به اخراجش از مدرسه نمانده بود.

در کنار این موارد، بی‌خانمانی، رسیدن به جلسات ضروری و پر تعداد دادگاه‌ها و سیستم پریپیچ و خم‌رفاهی آمریکا را نیز دشوار می‌کند. به عنوان نمونه چندین شخصیت این کتاب مزایای خود را صرفاً به دلیل ارسال به آدرس‌های نادرست از دست می‌دهند. بی‌خانمانی اجتماعات را نیز نابود می‌کند؛ چرا که وقتی افراد به طور پیوسته جابه‌جا می‌شوند، فرصتی برای شکل‌دهی به پیوندهای اجتماعی و انسجام جمعی برای حفاظت از گروه و حمایت از هم‌محله‌ها باقی نمی‌ماند.

دزمووند در پایان نتیجه می‌گیرد که «در این سرزمین ثروتمند، حجم انبوهی از درد و فقر وجود دارد». بیان چنین سخنی آسان است و بسیاری از کتاب‌های منتشر شده توسط روزنامه‌نگاران و دانشگاهیان این کار را انجام داده‌اند. با این حال، دزمووند با بررسی شهر با لنزی میکروسکوپی و متمرکز بر مسأله مسکن به ما نشان می‌دهد که نظام مولد این درد و فقر چگونه ایجاد می‌شود و به چه شیوه ادامه می‌یابد. من شخصاً به یاد نمی‌آورم که پژوهشی قوم‌شناختی درک مرا از زندگی آمریکایی تا این حد ژرفا بخشیده باشد.

*شاعر، منتقد و جستارنویس آمریکایی

این مطلب در تاریخ ۱۷ آوریل ۲۰۱۶ در وب‌سایت گاردین منتشر شده و وب‌سایت ترجمان آن را در تاریخ ۱۳ شهریور ۱۳۹۸ با ترجمه علی حاتمیان منتشر کرده است.

چهل سال پیش در همین روز

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز یکشنبه ۲۲ مهرماه ۱۳۵۸ (برابر با ۲۲ ذیقعده ۱۳۹۹، ۱۴ اکتبر ۱۹۷۹) نقل شده است.

مصاحبه فالاجی با امام در ۸۷ روزنامه و مجله دنیا چاپ شد

خبرگزاریها گزارش داده‌اند: اصل‌ترین ترجمه مصاحبه «فالاجی» در جهان در روزنامه اطلاعات به چاپ رسید.

رم - اوریانا فالاجی گزارشگر جنجال‌برانگیز و روزنامه‌نویس معروف ایتالیایی دیروز راهی نیویورک شد تا علیه یکی از نشریات وابسته به گروه مطبوعاتی تایم، که در چاپ مصاحبه تاریخی او با امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران تحریفاتی کرده بود، اعلام جرم کند. بموجب نامه‌ایکه دیروز از «فالاجی» به تهران رسید تاکنون ۸۷ روزنامه و مجله جهان این مصاحبه را چاپ کرده‌اند و برای اولین بار دولت اسرائیل و مطبوعات چند کشور کمونیستی متن کامل این مصاحبه را خریداری کرده‌اند.

کلیه احکام صادره دادستانی کل و دادسرای انقلاب لغو شد

این اطلاعیه از طرف دادستانی کل انقلاب جمهوری اسلامی صادر شد.

معذالک ملاحظه میشود که افراد سودجو، برای آلوده کردن بنیادهای اساسی انقلاب، بدون هیچ مجوز شرعی و قانونی، بعنوان مختلف در روز یا شب بخانه‌های مردم ریخته و با اینکه از دادستانی، حکمی در دست ندارند، گاهی بدستگیری و یا توقیف اموال نیز اقدام می‌نمایند و اخیرا شنیده شده که بسرغ بعضی از اقلیت‌های مذهبی رسمی کشور رفته و با اخذ رشوه، زمینه تبلیغات را برای ضد انقلاب آماده میکنند.

در پایان به اطلاع همگان میرساند، احکامی که از دادستانی کل انقلاب و یا دادسرای انقلاب اسلامی تهران این تاریخ، غیر از موارد نصب دادستانها و بازرسها و دادیارها صادر شده و به آنها عمل نشده، از اعتبار ساقط و چنانچه کسی باتکاء احکام قبلی بدون حکم، مرتکب اعمال مذکور گردد شدیداً مورد مواخذه و در صورت لزوم بملت شریف ایران معرفی خواهند شد.

نماینده نخست‌وزیر در مهاباد، رپوده شد

سرهنگ نجف‌زاده، جانشین فرمانده عملیاتی ارتش در مهاباد عصر دیروز در یک گفتگوی تلفنی با خبرنگار اطلاعات در کرمانشاه گفت: در حال حاضر شهر مهاباد آرام است ولی متأسفانه ساعت ۱۰ صبح امروز (دیروز) آقای صادق زیباکلام نماینده نخست‌وزیر که برای بررسی اوضاع به کردستان آمده بود، در محل فرمانداری مهاباد بوسیله دموکراتها ربوده شد و تا این لحظه (۶:۳۰ دقیقه بعدازظهر) خبری از وی در دست نیست.

وی ماجرای ربوده شدن نماینده نخست‌وزیر را بدین شرح بازگو کرد:

صبح امروز (دیروز) هنگامیکه فرماندار مهاباد در مراسم تشییع جنازه رئیس شهرداری مهاباد در پادگان شرکت کرده بود، دموکرات‌ها به محل فرمانداری رفته و زیباکلام نماینده نخست‌وزیر را با خود به نقطه نامعلومی بردند.

بهای تخم مرغ هر کیلو ۱۳۰ ریال اعلام شد

روابط عمومی کمیته صنفی امام خمینی اعلام کرد: چون قریباً تخم مرغ بطور فراوان در اختیار قرار خواهد گرفت، بمنظور رفاه مصرف‌کننده از امروز توزیع تخم مرغ در تهران زیر نظر کمیته امور صنفی امام انجام می‌شود و قیمت موقت آن تا رفع کمبود، بشرح زیر اعلام می‌شود: فروش در مرغداری و مراکز تولید هر کیلو ۱۱۵ ریال، فروش بنکدار هر کیلو ۱۱۹ ریال، فروش در مغازه به مصرف‌کننده، هر کیلو ۱۳۰ ریال. بدیهی است عمده‌فروشان باید فاکتور تحویل خریدار نمایند.

کشف میلیاردها تومان اجناس عتیقه و طلا

* تیریز - میلیاردها تومان اجناس عتیقه قاچاق در مرز بازرگان کشف شد.

مامورین گمرک بازرگان در جریان بازرسی وسائط نقلیه‌ای که قصد خروج از کشور را داشتند به یک تریلر که از تهران اعزام فرانسه بود مشکوک شدند و در بازرسی از این تریلر تعداد ۵۰۰ کارتن و جعبه اجناس عتیقه گرانقیمت به ارزش میلیاردها تومان کشف کردند.

اجناس کشف شده که توسط دو نفر خارجی به اسامی «کوپر» و «بیلر» به عنوان اجناس منزل بارنامه شده بود عبارتست از تابلوهای نفیس تاریخی آئینه و سینی طلا و ...

قاب امروز

حافظیه شیراز

سرایه

رفتیم بر توپ تا بکوبیم دشمن

فریاد بر آورد که ای وای به من

دست دگری و خانمان دگری

من مظلومه که می‌برم بر گردن؟

ملک الشعراء بهار

پند بزرگان

من بیش از ۹۰۰۰ بار موقعیت ضربه توپ را از دست

دادم، ۳۰۰ بازی را باختیم، در ۲۶ بازی امید همه به من بود

که ضربه پیروزی در بازی را بزنم اما موفق نشدم، من در

زندگی ام بارها و بارها و بارها شکست خورده‌ام و این

دلیل موفقیت من است.

مایکل جردن

امروز در تاریخ

سان ورژ به مناسبت پیروزی نظامی

۱۴ اکتبر سال ۵۷۹ میلادی جاکش ها در خیابان های تیسفون پایتخت آن زمان ایران به راه افتادند تا خبر پیروزی سپاه اعزامی ایران بر رومی ها در سوریه و بازپس گرفتن این سرزمین را به آگاهی مردم برسانند و بگویند که خود را برای مراسم سان و رژه و جشن نظامی که پس از ورود اسیران رومی و پرچمهای گرفته شده از ایشان به تیسفون برگزار خواهد شد، آماده کنند.

استعمار غرب پایه تنگه هرمز گذاشت

چهاردهم اکتبر سال ۱۵۱۵ زمان شاه اسماعیل صفوی، دریاسالار پرتغالی الفونس دا البورکی با چند کشتی نویدار و یگان تفنگدار وارد تنگه هرمز شد و بعدا جزایر استراتژیک آن ناحیه را تصرف کرد.

تنگه هرمز دروازه خلیج فارس است - خلیجی که ۹۷۰ کیلومتر طول دارد. البورکی نخستین نظامی غرب بود که از راه دریا به خلیج فارس تجاوز مسلحانه کرده است.

دیدار مصدق با ترومن

دکتر مصدق ۳۰ مهر برای دیدار با ترومن رئیس جمهوری وقت آمریکا از حزب دمکرات وارد واشنگتن شد و با رفتار و بیانات خود نظر مردم آمریکا نسبت ایران روشن ساخت. استقبال مردم نیویورک و واشنگتن از دکتر مصدق که گاهی بر بدبختی ایرانیان گریه وزمانی که مصلحت ایجاب می کرد غش می کرد کم سابقه بود.

خروج آلمان از جامعه ملل و کمیسیون خلع سلاح

دولت وقت آلمان ۱۴ اکتبر ۱۹۳۳ جامعه ملل را دستگاهی بی معنا، بی خاصیت، بدون توجه به واقعیت های روز و فاقد توان اجرایی اعلام کرد و از عضویت آن خارج شد. هیتلر که از ژانویه ۱۹۳۳ قدرت مطلق را در آلمان به دست گرفته بود اعلام داشت که در جامعه ملل، به آلمان به چشم کشور درجه ۲ نگاه می کنند و لذا عضویت در چنین مجمعی بی معناست.

وی در همین روز عضویت آلمان در کمیسیون خلع سلاح را لغو کرد و اعلام داشت این کمیسیون هنگامی مفید است که همه کشورهای عضو آن به طور مساوی خلع سلاح شوند، نه فقط بعضی کشورها.

مارشال رومل خودکشی کرد

۱۴ اکتبر سال ۱۹۴۴ فیلد مارشال اروین رومل نابغه نظامی و افسر معروف آلمان که متهم به آگاهی قبلی از توطئه سوء قصد نیست به جان هیتلر شده بود خودکشی را بر محاکمه شدن ترجیح داد، زیرا که به باور وی محاکمه اش به تضعیف روحیه نظامیان آلمانی در حال جنگیدن می انجامید و به سود آلمان نبود.

www.iranianhistoryontoday.com

سودوکو

۶		۷		۳	۱				
				۲			۳		
	۸								
		۱	۴						
۷					۳	۴			
۳	۵					۹	۲		
	۹	۸						۵	
					۲	۹			
	۴			۷			۱		
			۸	۵		۲		۶	

۹	۱	۳	۷	۸	۲	۶	۵	۴	
۶	۵	۴	۹	۱	۳	۷	۸	۲	
۷	۸	۲	۶	۵	۴	۹	۱	۳	
۳	۹	۱	۲	۴	۷	۸	۶	۵	
۸	۷	۶	۳	۹	۵	۲	۴	۱	
۲	۴	۵	۱	۶	۸	۳	۹	۷	
۵	۳	۹	۸	۲	۱	۴	۷	۶	
۱	۶	۷	۴	۳	۹	۵	۲	۸	
۴	۲	۸	۵	۷	۶	۱	۳	۹	

حل ۲۵۸۴

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

عدد ساعات طولانی ترین شبانه روز	وجود دارد	بند دست	پ	در کنار ماست	کهکشان ما
رود چین	سنگ آتشفشانی	خدا حافظی	قطب مثبت	در کنار ماست	کهکشان ما
مداد نوکی	رود روسیه	شیر خور دنی	وسیه باغبانی	ش	ش
دسر خنک تابستانی	پنده	مزرعه کوچک	نوعی خوشنودنی	جامه متوفی	ماه تابستانی
همسر مرد	مقابل اجمالی	عمامه	ص		
راه میانبر	ادویه مخلوط	تاسوعا			
پیش شماره					
خطر پذیری					
از گازهای آبی					
ساحل دریا					
چهره آرایشی					

حل جدول ۵۰۹۷